

Kwartalnik

Nr 1 (10) Rok 2010 ISSN 1898-4401

CELNY



Cło



Logistyka



Podatki



Transport

Biała Podlaska 2010

www.studiumcelne.pl

STUDIUM CELNE **w Białej Podlaskiej**

**Kształcimy specjalistów
obsługi obrotu towarowego
na lokalny i europejski
rynek pracy.**

**STUDIUM
CELNE** 

- technik spedytor
- technik logistyk
- technik ekonomista
- technik rachunkowości
- technik informatyk
- technik BHP
- technik administracji
- technik transportu drogowego

www.rectus.edu.pl

RECTUS
PODLASKA AGENCJA CONSULTINGOWA

Organ prowadzący: Podlaska Agencja
Consultingowa RECTUS - WOC

21-500 Biała Podlaska ul. Warszawska 14
tel./fax 83 343 14 60, e-mail: biuro@rectus.edu.pl

SZANOWNI PAŃSTWO,



Andrzej Halicki
sekretarz naukowy
redakcji

Kolejny numer „Kwartalnika Celnego”, który oddajemy do rąk Czytelników cechuje znaczna różnorodność tematyczna. Upraszczając nieco, można dostrzec trzy motywy przewodnie obejmujące wybrane aspekty problematyki celnej, współpracy międzynarodowej oraz transportu. Zaproponowane zestawienie nie jest przypadkowe. Wejście w życie nowej ustawy o Służbie Celnej nie mogło bowiem pozostać niezauważone. Stąd obecność artykułów poświęconych tej formacji zawodowej oraz wybranym zagadnieniom jej funkcjonowania. Mamy nadzieję, że zainteresuje naszych czytelników artykuł poświęcony rekrutacji kadr do Służby Celnej. Zawarte w nim tezy (np. o postulowanym obowiązkowym wyższym wykształceniu prawniczym kadry kierowniczej czy o istniejącej zdaniem autora uznaniowości w naborze do służby) mogą budzić kontrowersje, jednakże wydaje nam się istotnym, by „Kwartalnik” stał się prawdziwym forum wymiany myśli, zachęcał do dyskusji oraz formułowania własnych opinii (nawet jeżeli nie zawsze zdają się one odpowiadać poglądom redakcji). Pozostając w ramach tej samej tematyki proponujemy również teksty o odpowiedzialności dyscyplinarnej celników oraz o rozpatrywaniu sporów na tle nadawania im nowych stopni służbowych. Godnym polecenia są artykuły prezentujące sytuację ekonomiczną naszych sąsiadów: Białorusi oraz Ukrainy. Cechą wspólną publikacji jest nie tylko ich aktualność czy sprawne operowanie danymi statystycznymi, ale także fakt, iż autorzy wzbogacili swą analizę poprzez podjęcie próby omówienia zmian stosunków społeczno-gospodarczych spodziewanych w niedległej perspektywie czasowej. Mieszkańców nie tylko Południowego Podlasia powinny zainteresować informacje, w tym również dane natury technicznej i lokalizacyjnej dotyczące planowanej inwestycji - obwodnicy Mińska Mazowieckiego. Każdy komu dane było zwłaszcza w ostatnich latach pokonanie odcinka drogi krajowej nr 2 przebiegającego przez to miasto mógł bezpośrednio doświadczyć negatywnych emocji związanych z kolejnymi minutami oczekiwania na dalszy przejazd, zmianę liczných sygnalizacji świetlnych, etc. Na zakończenie numeru prezentujemy również relację z XIII Międzynarodowej Konferencji Naukowej TRANSCOMP 2009 poświęconej komputerowym systemom wspomagania nauki, przemysłu oraz przede wszystkim różnych gałęzi transportu.

W numerze:

Roman Zdybel

Oprzążądowanie prawne Służby Celnej (cz 1. Rekrutacja kadr) str. 3

Andrzej Halicki

Rozpatrywanie sporów o roszczenia funkcjonariuszy celnych ze stosunku służbowego na tle problematyki mianowania na stopień służbowy pod rządami ustawy o Służbie Celnej z 2009 r. str. 6

Małgorzata Bessaraba

Postępowanie dyscyplinarne w Służbie Celnej – zmiany dotyczące sankcji za przewinienia dyscyplinarne. str. 8

Mikołaj Oniszczyk

Czas na konstruktywne projekty rozwoju i współpracy str. 10

Jakub Juja, Szymon Piotrowski

Regulacja cen eksportowych jako bariera w handlu z Białorusią str. 12

Jacek Brdulak

Podlasie Południowe bliżej Warszawy str. 14

Bartosz Zakrzewski

XIII. Międzynarodowa Konferencja TRANSCOMP 2009 str. 16

Marzena Siemieniuk

Zmiana na stanowisku Dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej str. 18

Przegląd Orzecznictwa str. 19

Co nowego w prawie? str. 20

Jerzy Trudzik

Ożywianie lotniska str. 24

Rada programowa:

prof. dr hab. Jacek Brdulak - przewodniczący
prof. dr hab. Wiesław Czyżowicz
mgr Waldemar Czernickimgr Andrzej Halicki
mgr Sławomir Kostjanks. dr Tomasz Zadrożny
dr inż. Jerzy Małkowski

Redaguje zespół:

Anita Wapa
Andrzej Halicki - sekretarz naukowy redakcji
Tadeusz Kucharuk
Jerzy Trudzik - redaktor naczelny

Skład:

VRC PROMOTION Waldemar Pepa 600 854 515, pepaw@wp.pl

Teksty recenzowane

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiustacji, zmiany tytułów, dokonywania skrótów i dodawania śródtytułów.

Wydawca:

Podlaska Agencja Consultingowa Rectus-WOC Sp. z o.o.
ul. Warszawska 14,
21-500 Biała Podlaska,
tel./fax 83-343-14-60
www.rectus.edu.pl;
kwartalnik@rectus.edu.pl

Kwartalnik dostępny jest w głównych bibliotekach uniwersyteckich oraz na stronie internetowej www.studiumcelne.pl/kwartalnik.html. Pojedyncze egzemplarze kwartalnika można uzyskać w siedzibie wydawcy.

Oprządkowanie prawne Służby Celnej

Zadania na zewnętrznych granicach wspólnoty.

Unifikacja i standaryzacja prawa celnego do wymogów prawa europejskiego.

| Roman Zdybel

I. REKRUTACJA KADR

Ciągle zmieniające się zadania nakładane przez ustawodawcę na służbę celną jako istotnego organu zapewniającego wpływy do budżetu państwa, obligują tę strukturę do poszukiwania takich instrumentów prawno-organizacyjnych i personalno - kadrowych dla sprostania tym zadaniom i wyzwaniom, z jednoczesnym zapewnieniem ciągłości i skuteczności egzekucji uprawnień na styku funkcjonariusz celny – podróżny, zwłaszcza w okresie dostosowawczych zmian legislacyjnych i strukturalnych do standardów prawa europejskiego.

Zasadniczy element zapewniający kompatybilność, spójność i bezkolizyjność realizacji tych zadań z podnoszeniem ich na coraz wyższy poziom stanowią kadry Służby Celnej (potencjał ludzki). Podstawowymi kryteriami doboru kandydatów do w/w formacji zawodowej określonymi w normach powszechnie obowiązujących dla wyeliminowania uznania administracyjnego naboru określanymi przez dyrektorów poszczególnych izb celnych winne być:

1. przygotowanie merytoryczne z wyeksponowaniem wykształcenia, doświadczenia zawodowego w tym z sektora prywatnego niezbędnego na wyprofilowanych stanowiskach służby, inteligencja, percepcja umysłowa.
2. bezkonfliktowy charakter, zdolność do pracy w zespole, umiejętność pracy koncepcyjnej i analitycznej, kultura osobista.
3. wiedza z zakresu realizowanych czynności służbowych, w tym prawa wspólnotowego i krajowego porządku prawnego.
4. przestrzeganie standardów w zakresie praw człowieka.

W poprzednim stanie prawnym ustawy z dnia 24 lipca 1999 r o służbie celnej¹, kryteria naboru spersonifikowano w nast. sposób (art.2 ust. 1-6) :

w służbie celnej może pełnić służbę osoba, która:

1. jest obywatelem polskim,
2. korzysta z pełni praw publicznych,
3. nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie,
4. ma co najmniej średnie wykształcenie,
5. cieszy się nieposzlakowaną opinią,
6. posiada stan zdrowia pozwalający na pełnienie służby na określonym stanowisku.

Nieostrożność i niespójność tak określonych kryteriów rekrutacji powodowała liczne perturbacje w tym przeniesieniem ich uszczegółowienia do strefy decyzyjności poszczególnych dyrektyw izb celnych jako organów administracji niezespólonej w jej prawnych formach działania, uznania administracyjnego. Określenie prawnych form działania administracji publicznej wiąże się nierozzerwalnie z określeniem granic jej

działania na podstawie prawa i w granicach obowiązującego prawa, celem poddania jej kontroli przez stronę, zarówno w toku instancji jak i przez nie zależne sądownictwo administracyjne włącznie ze skargą do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka² i skargą konstytucyjną³. Szczególnie w tak drażliwych płaszczyznach i obecnych realiach rynku pracodawców należy eliminować lub prawnie ograniczać strefę uznania administracyjnego dyrektorów izb celnych, konstrukcji przesłanek rekrutacji, bowiem z istoty i z natury czego należy się wystrzegać dla obiektywności i bezstronności realizowanych zadań przez administrację publiczną, każdy proces decyzyjności oparty na uznaniu administracyjnym rodzi i stwarza pole dla korupcji lub jej podejrzenie.

Zatem przejrzyste, spójnie, wyczerpujące, merytoryczne i obiektywne kryteria doboru osób do służby celnej należy przenieść ze strefy uznania administracyjnego poszczególnych dyrektorów izb celnych do źródła prawa powszechnie obowiązującego określonego w art. 87 ust.1 Konstytucji.

Idąc tym tokiem myślenia dla uporządkowania kryteriów naboru, a w konsekwencji i determinacji położenia kresu "lokalnemu stanowieniu prawa celnego", należy bezwzględnie wyprofilować stanowiska w służbie celnej z tożsamymi im przesłankami naboru. Trudno oprzeć się wrażeniu, że obecny nabór do służby celnej rządzi się własnym pozakonstytucyjnym źródłem prawa poszczególnych izb celnych tożsamego dla prawa instrukcyjnego okresu miniowego, z wyłączeniem kontroli legalności i praworzędności. Stronie trudno skutecznie korzystać ze środków odwoławczych w przypadku kiedy nie może podjąć odpowiedniej polemiki prawno-dowodowej wykazującej obrazę prawa w okolicznościach braku możliwości powszechnego do niego dostępu. Nadto decyzje odmawiające przyjęcia są uzasadniane lakonicznie, nawet w okolicznościach kiedy kandydat spełnił wszystkie przesłanki uznaniowe zatrudnienia. W takiej rzeczywistości uznaniowe przesłanki korelują z uznaniowym zatrudnieniem, co stwarza podłoże dla desperacji kadr w służbie celnej i konieczności eliminacji już zatrudnionych funkcjonariuszy z powodu popełnienia przestępstw pospolitych z niskich pobudek (korupcji urzędniczej). Przesłanka obywatelstwa polskiego określona w analizowanej ustawie została powtórzona jako wymóg konieczny w nowej ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r o Służbie Celnej⁴.

Fluktuacja funkcjonariuszy służb celnych na zewnętrznych granicach wspólnoty w korelacji ze światem przestępczym

1. Dz. U. Nr 156 poz.1641 z późn.zm.

2. Art.6 i 35 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

3. Art.46 ust.1 Ustawy z dnia 1 sierpnia 1997r. o Trybunale Konstytucyjny, Dz. U. Nr 102, poz.643 z 1997r. z późn.zm.

4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o służbie celnej, Dz. U. Nr 168, poz.1323 z 2009r.

jest zjawiskiem wymagającym szczególnej uwagi i czujności ze strony przełożonych i służb wewnętrznych, co dodatkowo mobilizuje do zaostrzenia kryteriów naboru do tej służby w przesłankach powszechnie znanych, akceptowanych i postrzeganych z wyłączeniem uznaniowości, deklaratoryjności, interpretacji, nadinterpretacji itp.

Marginalizacja wykształcenia w służbie celnej jest zjawiskiem wymagającym odrębnie analizy. Powodem tego stanu rzeczy jest regulacja prawa art. 76 ust. 4 (poprzednio w ustawie z 1999r. art.2 ust.4), stwierdzająca że w służbie celnej może pełnić osoba, która ma conajmniej średnie wykształcenie.

W ustawie z 2009 r. wyodrębniono grupę stanowisk kierowniczych służby celnej (szefa służby celnej, zastępcę, dyrektora Izby celnej, zastępcy, naczelnika urzędu celnego, zastępcę (art.17 ustawy z 1999 r) przy których spersonifikowano konieczność posiadania wyższego wykształcenia magisterskiego. Podstawowym mankamentem tak lakonicznie określonego wykształcenia jest jego wyłącznie wymóg formalny, a nie kierunkowy przydatny w wiedzy do sprawnego wykonywania funkcji kierowniczych. Trudno sobie wyobrazić by na tak newralgicznych stanowiskach nie był zatrudniony funkcjonariusz z kierunkowym wykształceniem prawniczym. Ustawodawca w kryterium obsady

tych stanowisk kierowniczych wymaga stażu nabytego doświadczenia w zakresie obejmującym zagadnienia celne lub podatkowe. Przecież logicznym następstwem tego kryterium jest posiadanie solidnej podbudowy prawnej chociażby teoretycznej, bowiem zarówno zagadnienia celne jak i podatkowe to odrębne gałęzie prawa. Nie deprecjonuję tu innego wykształcenia, lecz prawo to nauka ścisła, posiadająca odrębny hermetyczny język i terminologię, instytucje, materię itp.

Oczywiście staż pracy ugruntowuje i to znacznie nabytą i posiadaną wiedzę prawniczą będącą w ścisłym związku z prawem celnym i podatkowym, pod warunkiem, że taką wiedzę jako materiał bazowy kandydat na stanowiska kierownicze w służbie celnej posiada.

Każda wiedza obecnie wymaga specjalizacji co wydaje się przesłanką mniej oczywistą dla ustawodawcy.

Ciekawym zjawiskiem jest inne stanowisko ustawodawcy dotyczące wymaganej konkursowości na stanowiska kierownicze w administracji publicznej, gdzie dokładnie personifikuje się kryteria wymaganego wykształcenia kierunkowego z lakonicznym stwierdzeniem „posiadania wyższego wykształcenia magisterskiego.”

W następstwie nieostrego sformułowania przesłanek wykształcenia na pozostałe stanowiska w służbie celnej zastosowano w praktyce wnioskowanie minimalistyczne polegające na przyjmowaniu do służby kandydatów na stanowiska związane z odprawą celną przejść granicznych na zewnętrznych granicach wspólnoty, wyłącznie preferując „wykształcenie średnie”. Argumentacja decyzji w tym zakresie jest wręcz rozbrajająca intelektualnie sprowadzeniem czynności funkcjonariuszy celnych do zadań manualnych, związanych z rozkręcaniem samochodów wjeżdżających na obszar wspólnoty w domyśle bez wymaganych percepcji intelektualnych podbudowanych wykształceniem wyższym.

W delegacji ustawowej art. 77 ust. 4 pkt.2 cyt. Ustawy o służ-

bie celnej z 2009r, Minister Finansów został upoważniony i zobligowany do wydania rozporządzenia wykonawczego określającego kryteria i szczegółowy tryb postępowania kwalifikacyjnego do służby celnej oraz zakres tematyczny testu wiedzy.

W poprzedniej regulacji prawnej art. 3 ust.2 ustawy z 1999r o służbie celnej również zobligowano ministra finansów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu informacji uwzględniającej kryteria naboru na poszczególne stanowiska służbowe w służbie celnej.

W wykonaniu delegacji ustawowej minister finansów rozporządzeniem z dnia 24 marca 2000r. w sprawie podania do wiadomości informacji o wolnych stanowiskach służbowych w Służbie Celnej⁵, zobligował tylko kierowników urzędów celnych w domyśle dyrektorów izb celnych do zamieszczenia informacji o wolnych stanowiskach w miejscu powszechnie dostępnym tablicy ogłoszeń urzędu, jednostce organizacyjnej w której

prowadzony jest nabór oraz literalnego zamieszczenia owej informacji w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym (prasie).

Minister scedował określenie wymagań związanych z wakującymi stanowiskami służbowymi w przesłankach i kryteriach z podziałem na niezbędne i dodatkowe, wyłącznie na dyrektorów izb

celnych, a więc świadomie w sferę uznania administracyjnego.

Osiągnięciem połowicznym analizowanego rozporządzenia jest tylko to, że w bliżej nie określonych stanowiskach w strukturze służby celnej w przypadku wdrożenia procedury konkursowości należy określić przesłanki niezbędne i dodatkowe (par .3 ust.1 pkt.2 cyt. rozporządzenie).

O tym, które przesłanki (wymagania) są niezbędne, a które dodatkowe rozstrzygać miał również w drodze uznania administracyjnego dyrektor izby celnej. Oczywiście tak sformułowana ogólna delegacja dla dyrektora izby celnej w sferze uznaniowości, praktycznie dawała mu nieograniczone możliwości erudycyjne, co w skali kraju izb celnych bez unifikacji i standaryzacji kryteriów w źródle powszechnie obowiązującym prawa (rozporządzeniu wykonawczym) wyprofilowanych stanowisk w służbie celnej daje swoistą mozaikę kryteriów określanych dowolnie przez poszczególnych dyrektorów izb celnych.

Zatem idąc tropem logicznego myślenia, skoro dyrektorzy izb celnych dowolnie ustalają kryteria niezbędne i dodatkowe na znajdujące się w izbie stanowiska etatowe, to dowolnie mogą je zmieniać w ogłoszeniach oraz co istotne zmienić już w samej procedurze nie będąc nimi związani. Uznając, że np. na wakujące w wydziale zwalczanie przestępczości stanowisko z wykształceniem wyższym można zatrudnić ze średnim, bowiem ten kandydat z wykształceniem wyższym nie ma pozwolenia na broń palną ujętą w preferencjach ogłoszenia, które ma kandydat z wykształceniem średnim. W tym zakresie nie tylko następuje deprecjacja wykształcenia wyższego lecz zmiana kryteriów na preferencje, co dodatkowo może powodować ko-

Trudno sobie wyobrazić by na newralgicznych stanowiskach kierowniczych nie był zatrudniony funkcjonariusz z kierunkowym wykształceniem prawniczym.

5. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000r. w sprawie podania do wiadomości informacji o wolnych stanowiskach służbowych w Służbie Celnej, Dz.U. Nr 22 poz. 286.

mentarze nieobiektywności rekrutacji.

Zatem nawet z logicznego punktu myślenia w tej procedurze uznaniowości przesłanek i kryteriów naboru do służby celnej łatwiej przecież uzyskać pozwolenie na broń palną wydaną na mocy decyzji komendanta wojewódzkiego policji niż uzyskać cenzus wyższego wykształcenia.

W projekcie rozporządzenia wykonawczego z dnia 1 czerwca 2009r do delegacji ustawowej art.77 ust.4 pkt.2 o służbie celnej z 2009r, minister finansów szczegółowo określił zasady postępowania kwalifikacyjnego w służbie celnej, rodzaju wymaganych dokumentów od kandydata, powołania zespołu kwalifikacyjnego w służbie celnej, etapów postępowania kwalifikacyjnego, zadań dyrektorów izb celnych, testów wiedzy sprawności fizycznej, psychologicznego i rozmowy kwalifikacyjnej, zapominając o określeniu w tym powszechnym źródle prawa delegowanego wymagań w ujęciu kazuistycznym niezbędnych (podstawowych) i dodatkowych na wyprofilowanych w służbie celnej stanowiskach. Takie ujęcie przesłanek i kryteriów wyłącznie merytorycznych dla zabezpieczenia należytej ręką realizowanych zadań na poszczególnych stanowiskach służbowych w służbie celnej położyłoby kres ich uznaniowości przez dyrektorów w ogłaszanych decyzjach o naborze, swoistej mozaiki tych wymogów w poszczególnych izbach, doprowadziło by do przejrzystości wymagań i ograniczyło by pole i podłoże oraz symptomów korupcji mogącej towarzyszyć rekrutacji.

Mankamentem ustawy z 1999 roku o służbie celnej praktycznie dyskredytującym ten ówczesny akt prawny z obrotu prawnego, oprócz podnoszonych niespójnych regulacji był także brak wyczerpującego określenia korpusów urzędników służby oraz co istotne ogólnikowe określenie art. 17 ust.1 pkt.1-6 stanowisk kierowniczych w służbie celnej z pominięciem tak newralgicznych stanowisk kierowniczych jak kierowników oddziałów. Niestety w nowej ustawie o służbie celnej z 27 sierpnia 2009r (art.26) ustawodawca ponownie pominął w nomenklaturze to stanowisko kierownicze, wykazując i dowodząc, że enumeratywnie wymienione w regulacji prawnej tego artykułu stanowiska „są wyższymi stanowiskami kierowniczymi” w jednostkach organizacyjnych.

Czyżby więc oddziały służby celnej nie były jednostkami organizacyjnymi służby celnej i nie wiążą się z zwierzchnictwem służbowym (art.26 ust.2 cyt. Ustawy o służbie celnej z 2009r)?

Marginalizacja kierowników oddziałów, co obserwuje się w praktyce nie służby bezkolizyjnej realizacji zadań przez odrodzoną służbę celną i jest wyrazem niedostosowania materii prawnej do praktyki co pozostawiam bez szerszego komentarza.

W art.115 ust.1 pkt. 1-6 ustawodawca określił korpusy i stopnie służbowe w służbie celnej, co jest postępem w porównaniu do regulacji prawnej poprzedniej ustawy z 1999r. Jednocześnie w art.113 ust.3 pkt.1-5 cyt. ustawy o służbie celnej z 2009r. ustawodawca zobowiązał delegacją ustawową ministra finansów do wydania rozporządzenia wykonawczego, określającego” wymagania kwalifikacyjne do zajmowania stanowisk służbowych”.

W projekcie rozporządzenia ministra finansów z dnia 4 czerwca 2009r w sprawie szczegółowego zakresu informacji o wolnych stanowiskach służbowych w służbie celnej, sposobu podawania ich do wiadomości oraz kryteriów i trybu postępowania kwalifikacyjnego do służby celnej trudno jest się doszukać, wykazu i kategorii stanowisk służbowych funkcjonariuszy i wymaganych kwalifikacji do zajmowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy (art.113 ust. 3 pkt.1-2 cyt. ustawy o służbie celnej z 2009r.). W szczególności w projekcie

rozporządzenia wykonawczego, którego do chwili obecnej brak w obrocie prawnym uniemożliwiającym rekrutację na nowych zasadach ustawowych w konstrukcji prawnej art. 115 ust.1 pkt 1-6 cyt. ustawy o służbie celnej z 2009r enumeratywnie określające korpusy, nie określono co było wyraźnym zamierzeniem ustawodawcy kwalifikacji, w tym niezbędnego wykształcenia tożsamego dla korpusów, chociaż w projektowanym rozporządzeniu w paragrafie 4 ust. 1 pkt 6 nakłada się na kandydata obowiązek złożenia „kserokopii dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe”. Projektowane rozporządzenie jest wyraźnym niedostosowaniem materii prawnej, zarówno do delegacji ustawowej jak i praktyki i nie kładzie definitywnego kresu uznaniowości przesłanek i kryteriów naboru kandydatów na wakuujące stanowiska w służbie ponownie lokując je w sferze uznaniowości poszczególnych dyrektorów izb celnych.

W analizowanym rozporządzeniu w paragrafie 3 ust. 4 pkt. 2 nałożono obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o wolnych stanowiskach służbowych na kierownika urzędu (dyrektora izby celnej), personifikując jednocześnie treść ogłoszenia, które winno zawierać min. „ustawowe warunki, których spełnienie jest konieczne do spełnienia służby”. Niestety trudno jest się doszukać w regulacji ustawy z 2009r o służbie celnej niezbędnej przesłanki merytorycznej wykształcenia dla wyprofilowanych korpusów za wyjątkiem wyższych stanowisk kierowniczych (art. 26 ust.1 pkt. 1-8 cyt. ustawy z 2009r o służbie celnej).

Należy tylko domniemywać, że w korpusie szeregowych, podoficerów i aspirantów służby celnej przy rekrutacji wymagane jest wykształcenie średnie, natomiast w korpusach młodszych i starszych oficerów służby celnej niezbędne jest wykształcenie wyższe. Prezentowany wywód autora jest tylko hipotetyczny chociaż racjonalny, jednak w praktyce zawody bowiem co nie należy do rzadkości, szczególnie w sferze uznania administracyjnego dyrektora izby celnej możliwe jest awansowanie do korpusu oficerskiego funkcjonariusza bez studiów na zasadzie wyjątku chociaż tu nie ma żadnej reguły za szczególne zasługi, osiągnięcia, predyspozycje, inwencję itp.

Zjawisko nie jest marginalne bowiem w innych służbach mundurowych np. w Policji chociaż istnieje tam wyraźne wyprofilowanie korpusów i tożsamy dla nich przesłanek wykształcenia, to na zasadzie uznania przełożony może wystąpić z wnioskiem o awansowanie policjanta na wyższy stopień do korpusu oficerskiego bez studiów (tylko na podstawie kursów przygotowawczych). Projektowane rozporządzenie wykonawcze powieli luki prawne poprzedniego aktu prawnego, jest niespójne i nie eliminuje sfery uznaniowości poszczególnych dyrektorów izb celnych w rekrutacji kandydatów.

Wystarczy w tym względzie przytoczyć dane Izby Celnej w Przemysłu za lata 2008-2009 odzwierciedlające problem rekrutacji na rynku pracodawców i ilości złożonych ofert w stosunku do wolnych miejsc, w tym uznania administracyjnego określania przez dyrektorów izb celnych kryteriów naboru kandydatów do służby celnej w każdorazowo powoływanych komisjach w zakresie wykształcenia funkcjonariuszy zatrudnionych na zewnętrznej granicy wspólnoty⁶ oraz perturbacji związanych ze znajomością przez nich prawa europejskiego⁷.

6. Pismo znak 400000-IKAW-110-16/09 z dnia 19.11. 2009 r.

7. R.Zdybel. Kodeks graniczny z Schengen, a problemy przekraczania granicy przez małoletnich w kontekście skuteczności wykonywania władzy rodzicielskiej przez przedstawicieli ustawowych, studia europejskie i stosunki międzynarodowe nr 1/2009. Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemysłu s.31-53

Nie bez znaczenia jest tu sama fluktuacja na stanowisku Dyrektora Izby Celnej w Przemysłu oraz kwestia zarzutów o charakterze karnym postawionym funkcjonariuszom z przejść granicznych w Medyce i Korczowej i związane z tym procesy sądowe itp. W okresie 2008-2009 Izba Celna w Przemysłu ogłosiła łącznie 9 konkursów o uznaniowym charakterze przesłanek, do których zgłosiło się 2398 kandydatów przy 160 wolnych etatach, w faktycznym zatrudnieniu. Problem uregulowania w powszechnych aktach prawa przesłanek i kryteriów wymagań wykształcenia i pozostałych kryteriów dla poszczególnych stanowisk i korpusów w służbie celnej jest więc pilny i nie może jak do tej pory ograniczać się do lakonicznych rozwiązań o uznaniowym administracyjnym charakterze dyrektora izby celnej, lecz powinien to być system przejrzysty, poddany kontroli społecznej z zagwarantowaniem poszanowania prawa oraz zasad sprawiedliwości społecznej demokratycznego państwa prawnego.

Ramy artykułu nie pozwalają dokonać innej wykładni doktrynalnej nurtującej funkcjonariuszy służby celnej w za-

kresie normatywnego spójnego uregulowania w źródle prawa powszechnie obowiązującego (rozporządzenia wykonawczego ministra finansów), zagadnienia wdrożonej procedury wartościowania przebiegu służby w awansie zawodowym niezgodnie z kryteriami ustawowymi na odstawie i wyłącznie poza-konstytucyjnych źródeł prawa oraz wdrożenia uznaniowych standardów i swoistej cenzury prewencyjnej.



Dr Roman Zdybel,

Doktor nauk prawnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, st. wykładowca w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemysłu. Autor licznych prac z dziedziny prawa karnego, pracy, handlowego oraz wspólnotowego. Ich merytoryczna wartość została wielokrotnie zauważona przez Trybunał Konstytucyjny po stronie uzasadnienia wyroku.

Rozpatrywanie sporów o roszczenia funkcjonariuszy celnych ze stosunku służbowego na tle problematyki mianowania na stopień służbowy pod rządami ustawy o Służbie Celnej z 2009 r.

| Andrzej Halicki

Obowiązująca od dnia 31.10.2009 r.¹ ustawa o Służbie Celnej z dn. 27.08.2009r. (zwana w dalszej części nin. artykułu „ustawą o SC”) wprowadziła nowe, nieznanne dotychczas tej formacji zawodowej regulacje prawne, zmierzające do ukształtowania poszczególnych elementów omawianej pragmatyki w sposób zbliżony do rozwiązań istniejących w ustawie o Policji oraz Straży Granicznej. Choć nie sposób na obecnym etapie jednoznacznie przesądzić jak ostatecznie będzie wyglądało stosowanie poszczególnych przepisów (zarówno materialnych jak i proceduralnych) w/w ustawy, zwłaszcza wobec braku części przepisów wykonawczych, to należy odnotować, iż na tym tle doszło już do pierwszych sporów między funkcjonariuszami celnymi, a ich przełożonymi (ściślej: dyrektorami izb celnych występującymi w roli pracodawców oraz Szefem Służby Celnej).

Wątpliwości dotyczą w szczególności aktów mianowania funkcjonariuszy na stopień służbowy.

W art. 223 ust.1 ustawy o SC wprowadzono bowiem zapis, iż w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie w/w ustawy - tj do dnia 30.11.2009r. - kierownik urzędu (dyrektor izby celnej) dokona mianowań funkcjonariuszy na stopnie służbowe.

Akt mianowania na stopień służbowy oznaczał jednocześnie zakwalifikowanie funkcjonariusza celnego również do określonego korpusu służbowego.

Powyższe było konsekwencją zapisu wynikającego z art. 115 ust. 1 ustawy o SC, na mocy którego w Służbie Celnej wprowadzono podział na korpusy służbowe: szeregowych, podoficerów, aspirantów, oficerów młodszych, oficerów starszych oraz generalistów.

Należy zauważyć, iż w praktyce o nadaniu funkcjonariuszowi celnemu nowego stopnia służbowego decydowało w pierwszej kolejności kryterium formalne związane z posiadanym stopniem

W praktyce o nadaniu funkcjonariuszowi celnemu nowego stopnia służbowego decydowało w pierwszej kolejności kryterium formalne, dopiero zaś w dalszej kolejności - w ramach poszczególnych korpusów - kryterium merytoryczne.

służbowym oraz zajmowaniem określonego stanowiska służbowego w momencie wejścia w życie ustawy o SC, dopiero zaś w dalszej kolejności - w ramach poszczególnych korpusów - kryterium merytoryczne odnoszące się do stażu służby/pracy oraz posiadanego doświadczenia i wykształcenia w sprawach z zakresu zadań Służby Celnej.

W konsekwencji funkcjonariusz celny pełniący w dniu

31.10.2009r. służbę w dotychczasowym stopniu komisarsza celnego, nadkomisarza celnego, generalnego komisarsza celnego albo krajowego komisarsza celnego otrzymał nowy stopień w korpusie oficerów starszych.

Analogiczne rozwiązanie nastąpiło w przypadku kolejnych stopni w hierarchii służbowej tj. aspiranta celnego, starszego aspi-

ranta celnego albo podkomisarza celnego.

W/w funkcjonariuszom nadano odpowiednio stopień w korpusie oficerów młodszych.

W procesie nadawania nowych stopni służbowych najwięcej kontrowersji i sporów powstało natomiast na tle interpretacji art. 223 ust. pkt 2 ustawy o SC.

Zgodnie z w/w przepisem prawnym do korpusu oficerów młodszych winni zostać mianowani funkcjonariusze, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy o SC zajmowali stanowisko, które wiązało się z podporządkowaniem służbowym funkcjonariuszy/pracowników (dotyczyło to stanowisk m.in. naczelnika urzędu celnego, kierownika oddziału celnego, kierownika zmiany, naczelnika wydziału, kierownika referatu).

Dosłowne brzmienie omawianej regulacji winno prowadzić do wniosku o konieczności mianowania na stopień służbowy w korpusie oficerów młodszych tych funkcjonariuszy celnych, którzy w przeszłości tj. przed dniem 31.10.2009r. zajmowali stanowisko związane z podporządkowaniem służbowym.

W przedmiotowej sprawie została wydana przez Szefa Służby Celnej odmienna interpretacja (pismo SC4/033/5/FR/15758SC z dn. 28.10.2009r. oraz nr SC6/066/28/09/2052PKP z dn. 29.10.2009r.²) nakazująca stosować zawężającą wykładnię art. 223 ust.3 pkt 2 ustawy o SC tj. objęcie korpusem oficerów młodszych wyłącznie tych funkcjonariuszy celnych, którzy zajmowali stanowisko kierownicze w chwili (dniu) wejścia w życie nowej ustawy.

Konsekwencją odmiennych interpretacji zapisów ustawy o S.C. było wstąpienie przez funkcjonariuszy celnych w spór z dyrektorami izb celnych którzy nadali im nowe stopnie służbowe w niższych korpusach służbowych (na dzień 15.02.2010r. wnieśli oni łącznie 535 odwołań od aktów mianowania)³.

Należy również zauważyć, iż istotnym argumentem przemawiającym na rzecz funkcjonariuszy celnych była uchwała Sądu Najwyższego III CZP 174/94⁴ z dn. 13.01.1995r., w której w/w sąd dokonał wykładni pojęcia „przed dniem wejścia w życie ustawy” (a więc jak uprzednio zaznaczono terminu użytego w treści spornego art. 223 ust.3 pkt 2 ustawy o SC) stwierdzając, iż w tym przypadku chodzi o czas istniejący przed dniem wejścia w życie ustawy, a niekoniecznie istniejący w dniu wejścia w życie tej ustawy.

Jeśliby wolą ustawodawcy było, aby stan zajmowania określonego stanowiska istniał do dnia wejścia w życie ustawy, to dałby temu wyraz przez nadanie temu przepisowi innego brzmienia.

W/w stanowisko Sądu Najwyższego winno zostać poparte dodatkową analizą na tle pozostałych przepisów ustawy o SC, w tym w szczególności art. 222 w/w aktu prawnego odwołującego się konkretnie do „dnia wejścia w życie ustawy”.

Interpretacja treści powołanych przepisów prawnych w ten sposób, iż w obu przypadkach chodzi o ten sam dzień tj. dzień wejścia w życie ustawy byłaby sprzeczna z zasadami techniki legislacyjnej oraz racjonalnością ustawodawcy.

Odmierna wykładnia doprowadziłaby zatem do nieuprawnionego zrównania ze sobą pod względem znaczeniowym dwóch różnych pojęć odnoszących się literalnie do innych przedziałów

czasowych tj. czasu przeszłego („przed dniem wejścia w życie”) oraz czasu teraźniejszego („w dniu wejścia w życie”).

Gdyby zatem wolą ustawodawcy było objęcie korpusem oficerów młodszych wyłącznie tych funkcjonariuszy, którzy pełnili funkcje kierownicze jedynie w dniu bezpośrednio poprzedzającym wejście w życie ustawy o SC, dałby temu wyraz poprzez odpowiednie zredagowanie treści art. 223 ust. 3 pkt 2.

Omawiany przepis prawny otrzymałby wówczas zapewne brzmienie o treści: „funkcjonariuszowi, który w dniu poprzedzającym wejście w życie ustawy”, ew. „funkcjonariuszowi, który w dniu wejścia w życie ustawy”.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż kwestia właściwej interpretacji przepisów ustawy o SC nie jest jedyną sporną między funkcjonariuszami celnymi, a dyrektorami izb celnych oraz Szefem Służby Celnej.

W praktyce funkcjonariusze występujący o nadanie wyższego stopnia służbowego stykają się z problematyką obejmującą stosowanie właściwych przepisów proceduralnych, regulujących tryb dochodzenia ustawowych uprawnień.

Z chwilą wejścia w życie ustawy o SC rozpatrywanie sporów o roszczenia funkcjonariuszy celnych ze stosunku służbowego odbywa się w oparciu o zapisy zawarte w rozdziale 12 w/w aktu prawnego.

Możliwość skorzystania przez funkcjonariusza z określonego trybu rozpatrzenia „sporu służbowego” tj. na drodze administracyjnej lub cywilnej zależy zatem od rodzaju danej sprawy.

W przypadku wydania decyzji o przeniesieniu, powierzeniu pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku,

przeniesieniu na niższe stanowisko bądź zawieszeniu w pełnieniu obowiązków służbowych, funkcjonariusz może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 188 ust.1 ustawy o SC).

Z kolei w razie wydania decyzji i zwolnieniu ze służby – funkcjonariusz może złożyć odwołanie do Szefa Służby Celnej.

Ustawodawca przewidział, iż zaskarżenie omawianych rozstrzygnięć z zakresu stosunku służbowego winno nastąpić w terminie 14 dni od dnia otrzymania stosownej decyzji, zaś postępowanie prowadzone jest w trybie przepisów ustawy z dn. 14.06.1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (dalej „kpa”).

Powyższe wyliczenie przypadków rozstrzygania sporów przez organy Służby Celnej na drodze administracyjnej ma charakter wyczerpujący, co oznacza, iż w przypadku pozostałych spraw (nie zaliczonych do w/w katalogu) spory rozpatruje sąd właściwy w sprawach prawa pracy (art. 189 ustawy o SC).

W świetle dotychczasowych rozważań zasadnym wydaje się pogląd, iż w przypadku aktu mianowania funkcjonariusza celnego na stopień służbowy jego ewentualne zakwestionowanie winno nastąpić w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego⁶ (dalej „kpc”) przed właściwym sądem pracy.

Analiza dotychczasowych rozstrzygnięć wydawanych przez

Konsekwencją odmiennych interpretacji zapisów ustawy o S.C. było wstąpienie przez funkcjonariuszy celnych w spór z dyrektorami izb celnych którzy nadali im nowe stopnie służbowe w niższych korpusach służbowych.

2. www.zz.celnicy.pl

3. „Celnicy dostaną strategię” - Rzeczpospolita z dn. 15.02.2010r.

4. OSNC 1995/4/67

5. Tekst jednolity: Dz.U. Z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.)

6. Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn.zm.

polskie sądy cywilne prowadzi jednakże do wniosku wprost przeciwnego, ponieważ w zdecydowanej większości odrzucają one pozwy funkcjonariuszy celnych przeciwko dyrektorom izb celnych, uznając, iż mianowanie na stopień służbowy następuje w drodze decyzji administracyjnej w stosunku do której przysługuje prawo wniesienia odwołania w trybie przepisów kpa⁷.

Do nielicznych wyjątków (potwierdzających jednakże powyższą regułę o braku właściwości sądów) należy niewątpliwie orzeczenie Sądu Rejonowego w Toruniu sygn. akt IV P 628/09 z dn. 28.01.2009r. na mocy, którego sąd zobowiązał pozwanego Dyrektora Izby Celnej w Toruniu, aby dokonał zmiany aktu mianowania w ten sposób, że z dniem 30.11.2009r. nada funkcjonariuszowi celnemu (zajmującemu w przeszłości stanowisko kierownika referatu) stopień podkomisarza celnego w korpusie oficerów młodszych.

Wobec powyższego zrozumiiałym wydaje się uruchomienia przez funkcjonariuszy celnych dodatkowej drogi dochodzenia roszczeń tj. poprzez składanie odwołań od aktów mianowania na stopień służbowy bezpośrednio do Szefa Służby Celnej (lub za pośrednictwem dyrektorów izb celnych).

Niniejsza sprawa, choć pozornie oczywista wymaga jednakże dodatkowej refleksji.

Pomimo bowiem znacznej liczby odwołań wniesionych przez funkcjonariuszy, sprawa ich aktów mianowania na stopień służbowy nie została ostatecznie zakończona, ponieważ w ocenie Szefa Służby Celnej w/w mianowanie nie ma charakteru decyzji administracyjnej, zaś sprawa podlega kognicji sądu pracy.

Zestawienie przytoczonych stanowisk sądów powszechnych (o właściwości Szefa Służby Celnej) oraz Szefa Służby Celnej (o właściwości sądów powszechnych) mogłoby prowadzić do paradoksalnego wniosku o braku możliwości poddania aktu mianowania na stopień służbowy jakiegokolwiek kontroli, co jest nie do pogodzenia z konstytucyjną zasadą praworządności.

Stąd dość emocjonalny stosunek niektórych funkcjonariuszy celnych, którzy od kilku miesięcy próbują dochodzić swoich uprawnień, napotykając niejako w fazie początkowej na problemy przede wszystkim natury procesowej, dotyczące ustalenia organu właściwego do rozpatrzenia sporu.

Na marginesie należy zauważyć, iż obowiązujący w Polsce porządek prawny przewiduje liczne reguły kolizyjne, które winny

znaleźć zastosowanie w przedmiotowej sprawie.

Należą do nich art. 464 par.1 kpc przewidujący, iż odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ, zaś w tym przypadku sąd winien przekazać mu sprawę.

W omawianej sprawie sąd pracy w razie uznania, iż właściwy jest Szef Służby Celnej winien zatem przekazać mu sprawę, zaś w/w organ ma w takim przypadku obowiązek załatwienia sprawy, pomimo iż stoi na stanowisku, że winna ona zostać rozpatrzona przez sąd powszechny.

Zgodnie bowiem z art. 66 par.4 kpa, organ nie może zwrócić podania z tej przyczyny, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, jeżeli w tej sprawie są uznał się już za niewłaściwy.

Powołane przepisy prawne mają na celu uniemożliwienie odmowy załatwienia sprawy zarówno przez sąd (lub organ) w przypadku, gdy jeden z nich uznał się już uprzednio (wcześniej) za niewłaściwy.

Ustawodawca wyszedł bowiem ze słusznego założenia, iż w przypadku jednokrotnego odrzucenia podania (pозwu) strony, najważniejszym jest konstytucyjne uprawnienie obywatela (w tym konkretnym przypadku funkcjonariusza celnego) do rozpatrzenia jego sprawy przez którykolwiek organ (sąd), niezależnie od jego pierwotnej właściwości (lub jej braku).

W przeciwnym bowiem razie poszczególne organy publiczne oraz sądy mogłyby w sposób wprost nieograniczony odrzucać z przyczyn formalnych kolejne podania wnioskodawców, narażając ich na dodatkowe koszty i zbędne emocje, a być może ostatecznie zaniechanie dalszych działań.

7. Postanowienia sygn.IV 2P 942/09 z dn. 31.12.2009r, sygn. akt IV P 128/09 z dn. 05.01.2010r., sygn.akt IV P 7/10 z dn. 29.01.2010r.



Andrzej Halicki jest prawnikiem.

Postępowanie dyscyplinarne w Służbie Celnej

– zmiany dotyczące sankcji za przewinienia dyscyplinarne.

I Małgorzata Bessaraba

Wraz z wejściem w życie zmodernizowanej ustawy o Służbie Celnej¹ uległa zreformowaniu procedura dyscyplinarna dotycząca funkcjonariuszy celnych. Do ważnych zmian należy rozszerzenie katalogu kar dyscyplinarnych, który został poszerzony o karę „pozbawienia stopnia oficerskiego lub generalskiego” oraz zmiana polegająca na rozdzieleniu poprzedniej kary „przeniesienia na niższe stanowisko lub obniżenie stopnia służbowego”

na dwie różne, tj. karę „przeniesienia na niższe stanowisko” i karę „obniżenia stopnia służbowego”². Celem takiej redakcji przepisu jest zatem rozróżnienie kar co wpływa na lepsze rozumienie przedmiotowego artykułu poprzez jego staranniejsze

1. Ustawa o Służbie Celnej z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. 2009 r. Nr 168, poz. 1323) - dalej jako ustawa o Służbie Celnej.
2. Zob. art. 167 ustawy o Służbie Celnej.

sformułowanie.

Zatem nową karą dyscyplinarną, której nie zawarto w poprzedniej ustawie o Służbie Celnej³ jest wyłącznie kara pozbawienia stopnia oficerskiego lub generalskiego.

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż nowa ustawa o Służbie Celnej zmieniła regulacje dotyczące stanowisk i stopni służbowych, wprowadzając nowe nazewnictwo w tej materii. Uszczegółowiła m.in. zasady awansowania w Służbie Celnej, poddając stanowiska opisowi i wartościowaniu na wzór służb mundurowych takich jak np. Straż Graniczna, co znalazło swoje odzwierciedlenie również w katalogu kar dyscyplinarnych⁴. Istotnym novum dotyczącym zagadnień dyscyplinarnych jest rozmowa dyscyplinująca, która została wprowadzona przez ustawodawcę jako sankcja, w przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi. Osoba uprawniona do orzekania kar dyscyplinarnych może odstąpić od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego rozmowę dyscyplinującą. Taka rozmowa powinna zostać udokumentowana w formie notatki i zostać włączona do akt osobowych funkcjonariusza, który dopuścił się wspomnianego przewinienia. Przedmiotowa notatka ulega zniszczeniu po upływie roku od dnia przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej⁵.

Rozmowa dyscyplinująca nie jest karą dyscyplinarną choćby z uwagi na fakt, iż nie kończy postępowania dyscyplinarnego, ani nawet nie jest częścią tego postępowania. Stanowi ona instrument dyscyplinujący stosowany jeszcze przed zamiarem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, a najistotniejszą przesłanką do jego zastosowania jest ocena czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne jako tzw. przewinienie mniejszej wagi. Ustawodawca na określenie funkcjonariusza, który popełnił czyn stanowiący przewinienie mniejszej wagi celowo używa określenia „sprawca przewinienia”, a nie „obwiniony” bądź „ukarany”, aby zaznaczyć, że na tym etapie nie mamy do czynienia z postępowaniem dyscyplinarnym.

Niewątpliwie podobieństwem do kary dyscyplinarnej jest konieczność umieszczenia notatki z przeprowadzonej rozmowy dyscyplinującej (jako dokumentu) w aktach osobowych ukaranego funkcjonariusza na okres roku od jej przeprowadzenia, co w porównaniu do czasu zatarcia kary upomnienia jest znacznie bardziej dotkliwsze⁸.

Wprowadzone zmiany dotyczą także okresów po jakim kara dyscyplinarna ulega zatartciu. W zależności od rodzaju kary, może ona zostać zatarta po upływie 6 miesięcy od dnia doręczenia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, po upływie 12 miesięcy lub po upływie 2 lat od doręczenia prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego bądź od wykonania tych kar. Zatarcie kary po upływie 6 miesięcy dotyczy wyłącznie najniższej z katalogu kar dyscyplinarnych – kary upomnienia. W dotychczas obowiązującym stanie prawnym ustawodawca zezwalał na zatarcie tej kary po upływie 3 lat od dnia doręczenia prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, i pod tym względem traktował ją na równi z karami: nagany, nagany z ostrzeżeniem oraz karą przeniesienia na niższe stanowisko lub obniżeniem stopnia służbowego, których termin zatarcia z urzędu upływał również po 3 latach. Zatarcie kary upomnienia na wniosek ukaranego mogło nastąpić po upływie dwóch lat – przy czym

ustawodawca nie dookreślał od jakiego momentu należy liczyć ten upływ czasu⁹, co również sprawiało dodatkowe utrudnienia natury interpretacyjnej.

Należy zwrócić uwagę na kolejne zmiany w omawianej materii, a mianowicie na to, że obecnie został skrócony okres wymagany do zatarcia kary z urzędu także wobec innych kar dyscyplinarnych oraz na fakt, iż obecnie na wniosek ukaranego, zatarcie kary dyscyplinarnej następuje po upływie roku od wykonania tej kary.

Konsekwencją przedstawionych powyżej zmian jest niewątpliwie rozróżnienie kar dyscyplinarnych pod względem ich dotkliwości i możliwość zastosowania środka dyscyplinującego na wzór kary dyscyplinarnej, jakim jest rozmowa dyscyplinująca, wobec przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi. Bez wątpienia ustawodawca wdrażając w życie ww. zmiany w przepisach dotyczących postępowania dyscyplinarnego i przeddyscyplinarnego, jakim można nazwać rozmowę dyscyplinującą, zwrócił uwagę na dyrektywę stopnia winy, która jest

brana pod uwagę w prawie karnym.

Dyrektywa stopnia winy kreuje zasadę, że dolegliwość stopnia kary nie może przekraczać stopnia winy. Kryterium stopnia winy jest tzw. kryterium sprawiedliwościowym, w tym sensie, że jego zastosowanie ma sprzyjać wymierzeniu kary

sprawiedliwej¹⁰. W postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym funkcjonariuszy Służby Celnej w sprawach nie uregulowanych ustawodawca odsyła odpowiednio do stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego¹¹, z tego względu teorie na temat prawa karnego materialnego, w tym zasady i dyrektywy stosowane w prawie karnym, są pomocne w interpretacji norm procedury dyscyplinarnej w Służbie Celnej.

Zmiany dotyczące wprowadzenia instytucji rozmowy dyscyplinującej, dokładniejszego określenia katalogu kar dyscyplinarnych oraz nowych terminów ich zatarcia ukazują ewolucję procedury dyscyplinarnej w Służbie Celnej. Wspomniana ewolucja zmierza w pozytywnym kierunku zastosowania w praktyce idei kary współmiernej do popełnionego czynu, w kierunku niwelowania luk prawnych powodujących kontro-

Novum jest rozmowa dyscyplinująca jako sankcja czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi.

3. Chodzi o ustawę o Służbie Celnej z dnia 24 lipca 1999 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2004 r. Nr 156, poz. 1641 z późn. zm.).

4. Por. M. Woźniczko, Celnikom przyznano więcej uprawnień kontrolnych, Monitor Prawa Celnego i Podatkowego 2009, nr 8, s. 270

5. Por. art. 168 ustawy o Służbie Celnej

6. Zob. art. 174 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej: „(...) Funkcjonariusza, co do którego wydano postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, uważa się za obwinionego”.

7. Określenie „ukaranego” odnosi się wobec funkcjonariusza wobec którego postępowanie dyscyplinarne zakończyło się orzeczeniem kary dyscyplinarnej.

8. Dla porównania w Straży Granicznej notatkę z rozmowy dyscyplinującej przechowuje się w aktach osobowych funkcjonariusza przez okres 3 miesięcy od daty jej sporządzenia – Zob. § 12 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz.U. Nr 118, poz. 1015 z późn. zm.).

9. Art. 76 ust. 3 ustawy o Służbie Celnej z dnia 24 lipca 1999 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2004 r. Nr 156, poz. 1641 z późn. zm.).

10. Por. L. Gardocki, Prawo karne, Warszawa 2008, s. 187.

11. Zob. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz. U. 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).

wersyjność dotychczasowych przepisów¹² oraz w stronę precyzyjniejszego ich konstruowania.

Zaprezentowana zmiana przepisów ma również na celu wprowadzenie takich rozwiązań prawnych (jak na przykład rozmo- wa dyscyplinująca), które są zbliżone do uregulowań przy- jętych w służbach mundurowych¹³. Ponadto zaprezentowane zmiany przyczyniają się do zrównania Służby Celnej z takimi formacjami mundurowymi jak Policja czy Straż Granicz- na¹⁴. Należy wyjaśnić, że Służba Celna nadal jest definiowana jako jednolita umundurowana formacja¹⁵, co nie pozwala, pod

względem prawnym, na traktowanie jej na równi z takimi for- macjami określanymi jako mundurowe.



Małgorzata Bessaraba

Jest funkcjonariuszem celnym, absolwentką Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

12. Luką prawną, o której wspomniano w niniejszym artykule jest wspomniany, w przypisie nr 9, art. 76 ust. 3 poprzednio obowiązującej ustawy o Służbie Celnej z dnia 24 lipca 1999 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2004 r. Nr 156, poz. 1641 z późn. zm.), w którym ustawodawca nie sprecyzował od jakiego momentu liczyć upływ czasu wskazany do zatarcia kary dyscyplinarnej na wniosek ukaranego.

13. Por. A. Halicki, Ustawa z dn. 24.07.1999 r. o Służbie Celnej w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, Monitor Prawa Celnego i Podatkowego 2009, nr 11, s. 375.

14. Szerzej na temat proponowanych zmian w nowej ustawie o Służbie Celnej, które w większości weszły w życie 31.10.2009 r., zob.: A. Halicki, Założenia nowej ustawy o Służbie Celnej, Kwartalnik Celnym Nr 1 (6-7), s. 6-10.

15. Zob. Art. 1 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej: „Ustawa reguluje zadania i organizację Służby Celnej – jednolitej umundurowanej formacji, utworzonej w celu zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa obszaru Wspólnoty Europejskiej (...)”.

Czas na konstruktywne projekty rozwoju i współpracy

| Mikołaj Oniszczyk

Ukraina jest już po wyborach prezydenckich czyli po politycznym „trzęsieniu ziemi”, z jego epicentrum w strukturach władzy. Mogą być i zapewne będą jeszcze „wstrząsy wtórne” aż do nowych wyborów parlamentarnych. Nie przewiduję jednak, że ziści się przewidywanie

jednego z autorów artykułu, opublikowanego w numerze 4 z 7 stycznia br. pisma „Czas ruchu”, wspierającego Blok Julii Tymoszenko, że jeżeli „zwycięży Janukowicz i jego „małorosyjski projekt”, to wtedy bądźcie gotowi powiedzieć – „do zobaczenia” Ukraino!”.

Będzie trudno, bo już jest, ale odejście z fotela b. premier, to jeszcze nie powód, by żegnać się z Ukrainą... Są już nowi „sternicy” i decydenci, głównie, choć nie tylko, donieccy, od prezydenta Wiktora Janukowycza i premiera Nikołaja Azarowa począwszy. Do władzy doszli pragmatycy, a nie tylko „goli” politycy, choć generalnie, bliscy współpracownicy obu „sterników”. I nie ma w tym nic zdrożnego, a może być nawet atutem, bo trzeba stawiać na młodszych wiekiem, ale profesjonalistów, ludzi doświadczonych i odpowiedzialnych w działaniu. Rządzić będą pięćdziesięciolatekowie, ale w składzie rządu jest też generacja trzydziestolatek, w postaci Konstantina Jefimienki i Dmitrija Kolesnikowa, odpowiedzialnych za resort transportu i łączności i polityki przemysłowej. W grupie starszych, choć nie starych przecież, są prezydent (60 lat) i premier (63 lata).

Obecnie jest okres, oby krótki, oczekiwania na rządowy program realizacyjny, w tym na budżet państwa na rok 2010. A to będzie swoista „mapa drogowa” na najbliższy okres, określająca kierunki rozwoju i zachęcająca do podejmowania działań prorozwojowych.

Na to czeka cała Ukraina, ale i zagranica, w tym Polska - dobry i życzliwy partner i sąsiad.

Pilnym i „gardłowym” wręcz zadaniem jest znalezienie i wskazanie dróg i sposobów, jak

wyjść z „zapaści gospodarczej”, w tym finansowej. A rok 2009 był taką zapaścią, bo produkt krajowy brutto spadł aż o 15%, a produkcja przemysłowa nawet o 21,9%. Ponadto obroty handlowe z zagranicą też dramatycznie spadły, bo eksport ukraiński o 40,7%, a import o 46,9%. Inne wskaźniki też nie cieszą, w tym wysoka inflacja, na poziomie 12,3%,

przy i tak niskim poziomie płac w wysokości 1916 UAH (około 240 USD miesięcznie}, w tym w rolnictwie tylko 1116 UAH (około 140 USD). Zapaść ma miejsce w dochodach z prywatyzacji, bo w roku minionym stanowiły one tylko 793,6 mln UAH, wobec zakładanej w budżecie kwoty 8,5 mld UAH. Jest też deficyt budżetowy rządu 20 mld UAH, a dług publiczny sięga 212 mld UAH. Zadłużenie zagraniczne wynosi 15,1 mld USD. Ale to tylko dla ilustracji. Może jeszcze tylko dla informacji, że skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych na Ukrainie, według stanu na 1 lutego br. wynosi zaledwie 40 mld USD, co jest kroplą w morzu potrzeb ukraińskiej gospodarki.

Jednym z najważniejszych obszarów w polityce gospodarczej rządu jest i będzie współpraca ekonomiczno-handlowa z zagranicą. To jest też jedna ze słabości gospodarki ukraińskiej, a przecież to eksport, obok popytu wewnętrznego, powinien być siłą napędową rozwoju współczesnej gospodarki. Niestety – tak nie jest. Więc czas na poważne zajęcie się tą dziedziną, na konstrukcję proeksportowego profilu i strategii rozwoju, a nie na powielanie przestarzałych wzorców, zwłaszcza w strukturze branżowo-asortymentowej.

A jeżeli już coś „powielić”, to najlepsze doświadczenia i praktyki innych krajów, w tym także Polski. W roku 2009 – eksport ukraiński wynosił 39,7 mld USD, a import – 45,4 mld USD. Ujemne dla Ukrainy saldo obrotów towarowych utrzymuje się od lat, a w roku załamania obrotów – stanowiło 5,73 mld USD, wobec 18,58 mld USD w roku 2008.

To „poprawa”, która nie cieszy, bo jest ona rezultatem nie wzrostu eksportu, a wyższego spadku importu. Spadkowe ten-

dencje w handlu zagranicznym sprawiły, że nastąpiły wyraźne zmiany w strukturze geograficznej oraz w strukturze towarowej. W geografii handlu – wzrósł udział krajów Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP), w tym Rosji, a obniżył udział krajów Unii Europejskiej. Nie można jednak na tej, dość nie-tympowej w czasie

tendencji, pochopnie twierdzić, że oto Ukraina „ucieka” na Wschód, a „wycofuje się” z rynków unijnych. W dłuższym okresie czasu nastąpi zapewne zrównoważenie udziałów tych obszarów, a może i niewielkie odwrócenie tych proporcji. Na razie, według danych

z lutego br., w roku 2009 – udział krajów WNP w eksporcie ukraińskim wynosił 33,9%, a w imporcie – 43,3%, a udział krajów UE – odpowiednio: 23,9% i 33,9%. Udział Rosji w eksporcie stanowił 21,4%, a w imporcie 29,1%. W strukturze towarowej eksportu – wzrósł

udział towarów rolno-spożywczych (do około 24%) oraz maszyn i urządzeń (do 12,5%), natomiast spadł (w ujęciu wartościowym) o około 55% eksport wyrobów hutniczych. W imporcie – wzrósł udział surowców energetycznych (do 32%), w tym gazu ziemnego (do 17,5%). Natomiast spadł udział środków transportu kołowego (do 4,4%) i maszyn i urządzeń mechanicznych (do 8,6%). Głównymi partnerami handlowymi Ukrainy są nadal takie kraje, jak Rosja, Niemcy, Chiny, Kazachstan, Polska, Turcja i Białoruś.

Jednym z istotnych kanałów współpracy gospodarczej z zagranicą jest i pozostanie nadal – współpraca inwestycyjna. Na razie inwestorzy zagraniczni z dużą ostrożnością podchodzą do rynku ukraińskiego.

Zainwestowali dotychczas tylko 40 mld USD. W roku ubiegłym wyjątkowo mało, bo tylko około 3 mld USD, bojąc się zapewne destabilizacji w okresie przed i powyborczym. Głównymi inwestorami pozostają: Cypr, Niemcy, Holandia, Austria, W. Brytania, Rosja i Francja. A w co inwestują? Przede wszystkim w przemysł (23%),

w sektor finansowy (21%), w handel i usługi remontowe (10,6%) oraz w sektor nieruchomości i usług dla przedsiębiorstw (10,2%). Inwestycje zagraniczne lokowane są głównie w Kijowie (38%) oraz w obwodach: dniepropietrowskim, charkowskim i donieckim.

Polsko – ukraińska współpraca handlowa jest też w głębokim „przysiadzie”. Według wstępnych jeszcze danych GUS – polsko – ukraińskie obroty handlowe w 2009 r. ukształtowały się na poziomie 4,5 mld USD, a przecież w roku 2008 wynosiły 8791,4 mln USD i przewidywano, że poziom 10 mld USD jest już w zasięgu ręki. A tymczasem nastąpił spadek obrotów o 49,1%, w tym eksportu o 46,8%, a importu o 51,4%. Stało się tak dlatego, że w eksporcie spadła wartość dostaw wyrobów przemysłu elektromaszynowego

o blisko 66,5% i ich udziału z 34,9% do 23,2%. Dotyczy to załamania się dostaw środków transportu, głównie samochodów i ich części. Ale udział maszyn i urządzeń pozostał na poziomie 16,2%. Wzrósł też udział wyrobów przemysłu chemicznego z 17,5% do 23,8%.

Mimo kryzysu i innych „wiatrów przeciwnych” – dobrze trzyma się eksport rolno-spożywczy, gdzie, co prawda, też poziom dostaw obniżył się o 22,6%, ale wzrósł ich udział w wartości całego eksportu z 9,5% do 12,7%. W imporcie – tradycyjnie wiodące miejsce zajmują wyroby metalurgiczne i produkty

mineralne, stanowiące połowę wartości globalnego importu. Mimo spadku dostaw w tych obu grupach, ich łączny udział ukształtował się na poziomie 48%. Polska zachowała dodatnie saldo w obrotach handlowych z Ukrainą w wysokości około 2,3 mld USD, choć w roku 2008 wynosiło ono nawet 4,1 mld USD. Polska zachowuje nadal wysokie, bo w pierwszej dziesiątce – miejsce wśród głównych partnerów handlowych Ukrainy.

Nieco lepsza sytuacja jest w dziedzinie współpracy inwestycyjnej. Polscy inwestorzy ulokowali na Ukrainie około 862,5 mln USD i zajmują 12 miejsce na liście największych inwestorów zagranicznych. Gdyby nie kryzys na Ukrainie – już w ubiegłym roku poziom tych inwestycji przekroczyłby 1 mld dolarów. A tak – trzeba trochę poczekać, aż się nieco „przejśni niebo” dla inwestorów zagranicznych na Ukrainie. Na razie zajmujemy miejsce między Włochami i Szwajcarią. Ważne, że bez względu na niekorzystne warunki, inwestujemy, bo w trudnym roku minionym około 200 mln USD, choć w roku 2008 zainwestowaliśmy 300 mln USD. Ale nawet przy zwolnionym tempie inwestowania – pierwszy miliard jest w pełni realny już w tym roku. Zainteresowanie polskich inwestorów jest i będzie. A w co inwestujemy? W sektor finansowy (47,2%), przemysł metalurgiczny i metalowy (10,5%), w operacje na rynku nieruchomości (5,8%), w handel hurtowy (5,2%),

w rolnictwo (4,6%), przemysł chemiczny i petrochemiczny (3,9%) i w przemysł spożywczy (2,4%).

O tym, jak wyglądać będzie nasza współpraca ekonomiczno-handlowa z Ukrainą w tym i przyszłych kilku latach – decydować

będą różne czynniki, tak po stronie polskiej, jak i ukraińskiej. Po ukraińskiej może w większej nawet mierze. A to dlatego, że warunki po stronie ukraińskiej wymagają poprawy, odbiegają znacznie od standardów europejskich, choćby w sferze legislacyjnej i są nadto mało stabilne, a decyzje biznesowe podlegają nie prawom rynkowym, a „ręcznemu” sterowaniu na różnych szczeblach władzy. Nasze warunki są czytelne i stabilne, dostosowane do prawa unijnego i standardów europejskich. Oferty współpracy z Ukrainą są dostatecznie bogate i atrakcyjne we wszystkich obszarach i dziedzinach. Trzeba tylko chcieć i umieć je wykorzystać. O realiach ukraińskich – nadal wiemy mało lub za mało, mimo że źródeł dobrej i wiarygodnej informacji jest dużo, w tym z naszych placówek ekonomiczno – handlowych w Kijowie. Niezależnie od stopnia wiedzy czy niewiedzy o rynku ukraińskim przez naszych przedsiębiorców, eksporterów i inwestorów, nie mówiąc już o samorządowcach czy politykach, w tym eurodeputowanych, na kilka problemów i tematów chciałbym, bo warto, zwrócić uwagę szczególną.

Po pierwsze – na realia gospodarcze i na warunki prawno – systemowe, określające działalność na tym wielkim, perspektywnym, ale i trudnym rynku. O realiach – powiedziałem już w zarysie syntetycznym powyżej. Jeszcze ważniejsza jest znajomość

uwarunkowań prawno – legislacyjnych, bo to one obowiązują na terenie kraju partnera.

Bo to one decydują o efektach działań – sprzyjając bądź utrudniając eksport i współpracę.

Z ocen zagranicznych i polskich przedsiębiorców wynika, że występuje zbyt dużo utrudnień i barier i nie widać ruchu w

Polsko - ukraińska współpraca handlowa jest w głębokim „przysiadzie”.

kierunku zmian czy poprawy. Wśród barier systemowych – najczęściej wymienia się: zmienność, niespójność i brak przejrzystości przepisów prawnych; biurokrację i uznaniowość decyzyjną urzędów i urzędników; wysoki stopień korupcji oraz niski poziom sądownictwa, w tym brak obiektywizmu w rozstrzyganiu sporów o charakterze gospodarczym. Na konferencji 2 marca br. w Kijowie, zorganizowanej przez European Business Association, inwestorzy zwracali uwagę na trudności, obok wymienionych, w postaci zadłużenia z tytułu zwrotu podatku VAT, na uciążliwości procedur celnych, na luki w prawie ziemskim. Brak jest uregulowań w zakresie działalności specjalnych stref ekonomicznych (SSE) i terytoriów priorytetowego rozwoju (TPR), powołanych ustawowo 13 grudnia 1992 r., ale od marca 2005 roku – rząd zdecydował o likwidacji ulg dla podmiotów na ich terenie. Więc są, a jakoby ich nie było. Na szczęście – bliżej nieokreślone prace w tym zakresie trwają, ale nie wiadomo, kiedy i czym się zakończą. Jest cała seria ograniczeń taryfowych i pozataryfowych – od różnych cel, poprzez licencje, kontyngenty i certyfikaty, po ograniczenia dostępu do udziału w zamówieniach publicznych dla zagranicznych podmiotów i sankcje w obrocie zagranicznym. Szczegółowe dane są dostępne m.in. na stronie internetowej Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Kijowie. Znajomość tych utrudnień, delikatnie mówiąc, nie odstrasza, a uczula na wszelkie niedoskonałości i skłania do przeczności. W biznesie trzeba chodzić po ziemi!

Po drugie – nawiązując czy kontynuując współpracę z rynkiem i partnerami ukraińskimi – powinniśmy widzieć co najmniej trzy „ścieżki” jej rozwoju i rozważyć, którą z nich wybrać jako najwłaściwszą z naszego punktu widzenia. A są nimi: klasyczna czyli typowo handlowa, produkcyjno – kooperacyjna i inwestycyjna. Może być też taka, która łączy w sobie wszystkie te ścieżki, w mniejszym lub większym stopniu. Wybór zależy od nas i partnera, od tego, co chcemy osiągnąć i czy zależy nam na trwałym miejscu na rynku, czy tylko mniej lub bardziej zaistnieć krótkookresowo. Ten ostatni cel osiągamy poprzez jednorazowe czy kilkakrotnie powtarzalne transakcje eksportowe i importowe. Efekt trwalszej implementacji na rynku – zapewniają druga i trzecia ścieżka. I to w tym kierunku powinna się przesuwac oś polsko – ukraińskiej współpracy gospodarczej. Wykorzystują ją już dość aktywnie i skutecznie inni partnerzy zagraniczni, w tym Niemcy, Duńczycy, Austriacy i Holendrzy, tworząc wspólne przedsiębiorstwa na terenie Ukrainy czy inwestując w konkretne dziedziny i obiekty. Pol-

scy przedsiębiorcy też wchodzi na tę drogę, jak chociażby „Cersanit” budując zakład ceramiki sanitarnej w Nowogrodzie Wołyńskim czy Barlinek z produkcją podłóg drewnianych w Winnicy. Jeżeli tego nie robić, to nasza pozycja na rynku byłaby krucha i nietrwała, a nasze miejsce zajmować będą konkurenci dość łatwo.

I wreszcie – po trzecie – stale pamiętać musimy o „abecadle” zasad obowiązujących w handlu zagranicznym, a w handlu z Ukrainą nade wszystko. Do nich zaliczyć trzeba m.in.:

staranny wybór partnera, a nie na „łapu capu”, w sposób przypadkowy; bardzo precyzyjne określenie klauzul kontraktowych, najlepiej z udziałem prawnika, w tym klauzul dotyczących regulacji płatności i regulacji sporów; na ile to możliwe – unikać „pośredników”, za nic nie odpowiedzialnych, przy poszukiwaniu partnerów, zwłaszcza wiarygodnych; liczyć się trzeba z wydatkami na łapówki czyli ukraińskie „chabary”.

Stała lub częsta obecność na rynku partnera i systematyczne kontakty osobiste z partnerem są czynnikiem gwarantującym własną ocenę pozycji i sytuacji na rynku i wiarygodności partnera. Wskazana jest wysoka aktywność informacyjno – promocyjna, obecność na imprezach wystawienniczo – targowych, na seminariach branżowych i konferencjach i forach biznesowych w Kijowie, w obwodach i miastach, a w ślad za tym – działalność postpromocyjna, robocze kontakty i rozmowy po tych imprezach. Niezależnie od stopnia znajomości rynku – warto zasięgnąć opinii polskiej placówki ekonomiczno – handlowej, bo od przybytku głowa nie boli, a wiedza innych może być wielce przydatna.

Bez względu na aktualny stan gospodarki ukraińskiej i występujące nań trudności – trzeba z dozą „dynamicznego optymizmu” doceniać możliwości wzajemnej współpracy. A te są do pełniejszego wykorzystania, m.in. w dziedzinie energetyki, w branży rolno-spożywczej, w budownictwie, w sektorze dóbr przemysłowo – konsumpcyjnych i usług. Ukraina czeka na nasze oferty, a my mamy co zaoferować.

Warszawa, 15 marca 2010 r.



Mikołaj Oniszczyk

Ekonomista, publicysta, dyplomata z blisko 20 letnim stażem w służbach ekonomiczno-handlowych polskich placówek dyplomatycznych za granicą

Regulacja cen eksportowych jako bariera w handlu z Białorusią

| Jakub Juja, Szymon Piotrowski

Rosnące w ostatnich latach zainteresowanie Białorusi rozwojem kontaktów gospodarczych z krajami Europy Zachodniej, w tym z Polską znalazło swoje odzwierciedlenie w wielu kampaniach promujących produkty białoruskiego przemysłu¹. Kryzys, który w dość radykalny sposób wpłynął na potrzeby pożyczkowe Białorusi, oraz szybko słabnący na początku roku 2009

rubel rosyjski i dewaluacja rubla białoruskiego spowodowały, że Mińsk stara się – przez stymulowanie eksportu – zapobiec

1. Przykładem jest III Regionalne Białorusko-Pomorskie Forum Gospodarcze, które odbyło się w Gdańsku w dniach 19-20 października 2009 roku. Inicjatywy w tym zakresie przedstawiane są na stronach korpusu dyplomatycznego Republiki Białorusi (www.belembassy.org).

potencjalnym problemom związanym ze splatą zadłużenia oraz powstrzymać wzrost (ukrytego) bezrobocia².

Białoruś znajduje się w strategicznie dogodnym położeniu między Unią Europejską, a Federacją Rosyjską. Posiada niezbyt nowoczesną, ale stosunkowo dobrze utrzymaną infrastrukturę drogową, która zwłaszcza między poszczególnymi większymi miastami nie ustępuje jakością dróg w Polsce. Czynniki fundamentalne, takie jak np. koszty pracy i energii oraz bliskość geograficzna rynków europejskich, sprawiają, że Białoruś jest atrakcyjnym – dla przedsiębiorców europejskich – miejscem lokalizacji działalności produkcyjnej³. Białoruś wyprzedza pod tym względem gospodarki takich krajów jak Chiny, gdyż sąsiedztwo z Unią Europejską – mimo wyższych kosztów pracy – pozwala zredukować koszty związane z transportem oraz znacznie skrócić czas potrzebny na dostarczenie pożądanego produktu na rynek Wspólnoty. Pozwala to także na ograniczenie wielkości stanów magazynowych, które – w wypadku importu towarów z krajów Azji – są niezbędne dla zapewnienia ciągłości dostaw dystrybutorom. Ponadto, niewielka odległość od rynków docelowych zwiększa elastyczność produkcji, którą w znacznie krótszym czasie można dostosować do istniejącego zapotrzebowania.

Innym spośród istotnych czynników przemawiającym na rzecz Białorusi jest jej system polityczny. Mimo powszechnej i słusznej krytyki z jaką spotyka się w krajach demokratycznych⁴, gwarantuje silną i zcentralizowaną władzę państwową: przeciwdziała anarchizacji życia społeczno-gospodarczego i rozwojowi zorganizowanej przestępczości, która w znacznym stopniu ogranicza poziom zaufania inwestorów w innych krajach byłego ZSRR. Sprzyja to z kolei ograniczeniu poziomu niepewności inwestycyjnej związanej z czynnikami pozaekonomicznymi.

Powyzsze uwarunkowania potencjalnie sprzyjają dynamicznemu rozwojowi gospodarki białoruskiej. Pozostają jednak niewykorzystane na skutek wciąż funkcjonującego systemu centralnego wyznaczania ceny dla poszczególnych grup produktów⁵. Podmiotem odpowiedzialnym za określanie cen towarów przeznaczonych na eksport jest Państwowy Komitet Celny Białorusi⁶. Jest ona na rynkach światowych stosunkowo jednolita (podobnie jak dla każdego wystandaryzowanego produktu przemysłowego), choć nie oznacza to, że jest jednocześnie stabilna. Najistotniejszym z nich jest charakter produkowanych na Białorusi towarów. Są to w znacznej części produkty technologicznie nisko zaawansowane, których jakość w założeniu nie odbiega od standardu przyjętego na rynku docelowym. O ich zakupie decyduje w największym stopniu cena. Jest ona na rynkach światowych stosunkowo jednolita dla wystandaryzowanych produktów przemysłowych, choć nie oznacza to, że jest jednocześnie stabilna. Producenci nie mają nad nią z reguły kontroli⁷. Towar, którego cena eksportowa oderwana jest od rachunku ekonomicznego i obliczana jest na podstawie kryterium godziwego zysku, jest tylko nieco tańszy na rynku docelowym⁸. Sprawia to, że przewaga – w postaci konkurencyjnej cenowo produkcji – nie może być wykorzystana. Natomiast w sytuacji, w której rynek docelowy zostanie źle zdefiniowany przez urzędnika, może się okazać, że produkt – mimo zdecydowanie niższych kosztów wytwarzania – jest nieatrakcyjny cenowo. Zabieg regulowania cen na towary

eksportowe powoduje w ostatecznym rozrachunku powstanie administracyjnej bariery dla eksportu oraz idący za nim brak napływu dewiz, które w dłuższej perspektywie pozwalają na import technologii i podnoszenie konkurencyjności. Dostęp do unijnego rynku mógłby z kolei stanowić silny impuls rozwoju dla gospodarki białoruskiej i przyczynić się do unowocześnienia i podniesienia jej konkurencyjności⁹.

Modelowym przykładem dla poruszanego problemu są wyroby żeliwne, w tym przede wszystkim wytwarzane z żeliwa szarego wazy i wpusty¹⁰. Technologia wytwarzania tych produktów należy w klasyfikacji

przyjmowanej przez Europejski Bank Centralny do niskiej technologii. Białoruś – zgodnie z rachunkiem ekonomicznym – posiada wszelkie czynniki odpowiadające za możliwość wytwarzania wyżej wskazanych produktów po cenach znacznie niższych niż w krajach Unii

Europejskiej w tym i w Polsce. Istotnym argumentem, przemawiającym za tą tezą, są niższe koszty surowca, nośników energii, pracy oraz brak skrępowania regulacjami ekologicznymi. Polityka gospodarcza UE, która towary tzw. „brudnego” przemysłu objęła zerową stawką celną, sprzyja ekspansji gospodarczej Białorusi w tej dziedzinie wytwórczości¹¹. Nie-

Zabieg regulowania cen na towary eksportowe powoduje w ostatecznym rozrachunku powstanie administracyjnej bariery dla eksportu oraz idący za tym brak napływu dewiz.

2. Narodowy Komitet Statystyczny Białorusi podał, że w 2009 r. (stan: październik 2009 r.) zadłużenie zagraniczne brutto Republiki Białorusi wzrosło o 32,6% (w stosunku do października 2008 r.) do 19,3 mld USD. W okresie styczeń-grudzień 2008 r. zadłużenie wzrosło o 21,3%. Źródło: Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Mińsku: <http://minsk.trade.gov.pl>. Decyzją Banku Centralnego Białorusi dnia 2 stycznia 2009 r. został zmieniony mechanizm obliczania wartości rubla białoruskiego czego następstwem była 20% dewaluacja („Bieloruski i Rynok”, nr 2/2009).

3. E. Rakova, *Political Economy of the Eastern Neighborhood: The Case of Belarus*, Working paper nr 08/04, IPM Research Center, Minsk, 2008, s. 10.

4. E. Mironowicz, *Białoruś*, „Europa Środkowo-Wschodnia”, 2003, nr 13, s. 43-50.

5. Ceny eksportowe w najważniejszych zakładach przemysłowych nadal mają charakter cen regulowanych („Regulujemy ceny”). Sprzedaż eksportową zgodnie z kryterium ceny rynkowej („swobodne ceny”) mogą prowadzić wyłącznie zakłady przemysłowe o niestrategicznym znaczeniu dla gospodarki Białorusi. System ustalania cen sięga jeszcze do rozwiązań znanych z ostatnich lat funkcjonowania ZSRR. Szerzej na ten temat: A. A. Bober, *Cenoobrazowanie*, Dal Nevostochnyj Gosudarstvennyj Universitet, Vladivostok, 2001.

6. *Gosudarstvennyj Tamożennyj Komitet Respubliki Belarus*.

7. J. Dudziński, *Ceny rynku międzynarodowego: tendencje i mechanizm*, Rozprawy i studia t. 279 (353), Wydawn. Naukowe Uniw. Szczecińskiego, Szczecin, 1998, s. 40-43.

8. W praktyce ustalanie tej ceny sprowadza się do określenia „korzystnej i zyskowej” dla odbiorcy ceny („wygodna cena”). Podstawowy problem polega na tym, że wykorzystuje się oficjalne cenniki dystrybutorów a nie rzeczywiste ceny transakcyjne na rynku dostawców. Z reguły różnią się one znacząco.

9. Jak to miało miejsce w przypadku Polski. Zob. E. Kaliszuk, *Trade policy and regulation: lessons from Poland's accession to the European Union*, „International Journal of Public Policy”, vol. 4, 2009, nr 1, s. 154-155.

10. Metalurgia metali żelaznych jest jedną z czterech głównych gałęzi przemysłu obok: inżynierii mechanicznej, petrochemii, radioelektroniki. Zob. G. Ioffe, *The Phenomenon of Belarus: A Book Review Essay*, „Eurasian Geography and Economics”, vol. 47, 2006, nr 5, s. 626

11. Zgodnie z rozporządzeniami Komisji Europejskiej (WE) nr 1031/2008 z dnia 19 września 2008 r. oraz rozporządzeniem tejże Komisji nr 948/2009 z dnia 30 września 2009 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej, UE utrzymuje niskie, albo zerowe stawki celne na produkty średnio i nisko przetworzone, których produkcja jest wysoce niekorzystna dla środowiska naturalnego.

stety jest ona hamowana przez wyznaczoną administracyjnie cenę produktu gotowego. Ustalając ją na poziomie 620 Euro¹² za tonę, jest ona adekwatna do kosztu jaki musi ponieść kontrahent niemiecki lub francuski. Niemniej nie może konkurować z poziomem cen jaki ukształtował się na rynku polskim, słowackim lub krajów nadbałtyckich. Obecna cena na tych rynkach waha się bowiem na poziomie od 525 do 550 Euro za tonę produktu gotowego¹³.

Warto podkreślić, że na rynku białoruskim i rosyjskim te same produkty oferowane są w cenie 370 – 390 Euro za tonę i dzieje się to bez ponoszenia straty przez zakłady, a ceny sprzedawanych produktów nie są cenami stałymi ('fiksirowane ceny'). Państwowy właściciel w niewłaściwy sposób dąży do maksymalizacji korzyści i ostatecznie pozbawia się możliwości konkurowania na rynkach międzynarodowych. Próby uzyskania ponadprzeciętnych zysków z jednostki wyrobu w sprzedaży eksportowej skutkują tylko tym, że nie można zainteresować oferowaną produkcją potencjalnych importerów. Ponadto, problem potęguje duża konkurencja między dostawcami na rynku, na którym działają przede wszystkim wyspecjalizowani pośrednicy. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że w białoruskim modelu gospodarczym podmiot ustalający ceny zbyt wolno reaguje na zmiany na poszczególnych rynkach. Zbierająca się raz w miesiącu Komisja ustala na podstawie danych zebranych z rynku europejskiego cenę eksportową. Sposób ustalania ceny powoduje, że dezaktualizuje się ona już w trakcie procesu zbierania ofert rynkowych. W rezultacie, od zmiany ceny na rynku docelowym do decyzji o ustaleniu ceny eksportowej na Białorusi upływa czas na tyle długi, że import białoruskich wyrobów przestaje być opłacalny, podczas gdy cena eksportowa odbiega od bieżących warunków rynkowych. Ostatecznie opieranie się przez Komisję na danych ofertowych a nie transakcyjnych powoduje, że osiągnięcie „godziwego zysku” z transakcji pozostaje poza zasięgiem potencjalnych importerów, a zamówienia eksportowe nie są składane.

Niewykorzystana szansa eksportu wyrobów metalurgicznych wskazuje na niewydolność systemu gospodarczego Białorusi. Oderwanie rachunku ekonomicznego od realiów rynków międzynarodowych prowadzi do izolacji białoruskich producentów, a w dłuższej perspektywie do ich zapóźnienia technologicznego. Powoduje niebezpieczną sytuację, w której Białoruś – niejako na własne życzenie – nie wykorzystuje szansy i nie stanowi atrakcyjnej alternatywy dla dostawców azjatyckich. Jednocześnie kryzys, powodujący lawinowy wzrost zadłużenia w walutach obcych, może spowodować, że dług, który zostanie w jego trakcie zaciągnięty, nie będzie mógł zostać obsłużony przez Białoruś. Kryzys gospodarczy na Białoruś

rusi pogłębi się. Jego skutki odczuje również Europa. Polegać one bowiem mogą na nieuchronnej w takiej sytuacji zmianie dotychczasowego systemu politycznego w niepożądanym dla Unii Europejskiej kierunku. Oczekiwać bowiem należy raczej załamania się dotychczasowych stosunków społecznych i ich anarchizacji, co – ze względu na duży kontrast zamożności obywateli Unii i Białorusi – może prowadzić do zwiększenia zorganizowanej przestępczości, przemytu oraz innych niekorzystnych następstw znacznego osłabienia władzy centralnej przy braku mechanizmów demokratycznych.



Jakub Juja

Prodziekan d/s Administracji w Wydziale Zamiejscowym Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji w Poznaniu. Zajmuje się cywilnoprawną problematyką funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw.



Szymon Piotrowski

Doktorant w Katedrze Strategii i Polityki Konkurencyjności Międzynarodowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Zajmuje się problematyką konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.

12. Dane z grudnia 2009 r. (Państwowy Komitet Celny Białorusi).

13. Cena wyżej wskazana jest ceną hurtową obejmującą produkty standardowe wytwarzane na liniach produkcyjnych. Ustalona została przez porównanie ofert dziesięciu producentów sprzedających swoje produkty na wyżej wymienionych rynkach z uwzględnieniem maksymalnych upustów cenowych jakie mogą zostać zaoferowane nabywcą. Cena wyraża kwotę netto – obliczenia własne autorów.

14. Cena ta jest średnią arytmetyczną wyliczoną na podstawie cenników przedsiębiorstw które na Białorusi zajmują się produkcją omawianych produktów. Cenniki obejmują produkty skierowane na rynek wewnętrzny i nie zostały skorygowane o upusty cenowe jakie są udzielane dystrybutorom – obliczenia własne autorów.

15. Zwłaszcza dla działających na rynku europejskim dostawców z Azji Południowej (Indie, Bangladesz).

16. Narodowy Komitet Statystyczny Białorusi dnia 13.07.2009 r. poinformował, że ujemne saldo w handlu zagranicznym Białorusi w 2009 roku wyniosło 7,26 mld USD, w tym eksport towarów w okresie styczeń-grudzień 2009 roku zmniejszył się o 34,7% (w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), a import zmniejszył się o 27,5%.

17. Scenariusz znany z innych regionów świata jest wręcz typowy i jego powtórzenie się na obszarze postradzieckim należy uznać za najbardziej prawdopodobne. Zob. D. Furman, *The Fork in the Road in 2008*, "Russia in global affairs", vol. 6, 2008, nr 2, s. 17-18.

Podlasie Południowe bliżej Warszawy

! Jacek Brdulak

Na infrastrukturalnej mapie Polski są miejsca, które w szczególny sposób zapadają w pamięć i to nie zawsze w pozytywnie emocjonalny sposób. Pamiętam, jak przed ponad dwudziestu laty, argumentowałem przed gronem wysoko postawionych decy-

dentów konieczność aktywizowania naszej wschodniej granicy w korytarzu komunikacyjnym Berlin-Poznań-Warszawa-Mińsk Białoruski-Moskwa. Młodemu człowiekowi zadawano podchwytliwe pytania typu: jak można sprawnie dojechać do Terepola z Warszawy? Byłem przekonany, że niedługo powstanie

obwodnica Mińska Mazowieckiego usuwająca „wąskie gardło” czołgających się przez miasto samochodów ciężarowych. Wtedy poważny urzędnik państwowy podważył moje kompetencje publicznym stwierdzeniem, że on już o tej obwodnicy słyszy od 20 lat i nic z tego konkretnego nie wynika. W najgorszych snach nie przewidywałem, że i ja będę musiał poczekać następne 20 lat na rozwiązanie jednego z najbardziej uciążliwych problemów infrastrukturalnych na drodze krajowej nr 2 (DK 2), której międzynarodowego znaczenia w środku Europy nikt nie podważa. Ostatecznie, z wieloletnim opóźnieniem, w 2009 r. ruszyły prace budowlane na trasie przyszłej autostrady A 2 na odcinku obwodnicy Mińska Mazowieckiego.

Obwodnica autostradowa Mińska Mazowieckiego będzie miała niespełna 21 km długości i bieć będzie od Choszczówki (km 520 + 400) do węzła „Ryczołek” (km 541 + 249), omijając od północy miasto i ważne lotnisko wojskowe. Zastąpi w obsłudze ruchu tranzytowego obecną DK 2, która jest jednojezdniową drogą klasy GP (główna, ruchu przyspieszonego) i w mieście ma charakter zmodernizowanej, poprzecinanej licznymi sygnalizatorami świetlnymi, ulicy miejskiej. Ulicy, której chodniki dla pieszych sąsiadują często z jezdnią. Mieszkańcy Mińska Mazowieckiego wykazywali dużo cierpliwości w tolerowaniu kolumn wielkich ciężarówek w centrum miasta, ale prawdopodobnie i oni ciągle słyszeli o rychłej budowie obwodnicy.

Powstająca obwodnica będzie w przyszłości elementem ciągu autostrady A 2 Warszawa (węzeł „Lubelska”) – Międzyrzec Podlaski (węzeł z S 19). Teoretycznie A 2 będzie biegła do granicy państwa w Terespolu-Koroszczynie, ale na dzień dzisiejszy planistycznie doprowadza się ją do skrzyżowania z bardzo ważną, południkową S 19 (Litwa, Białystok, Międzyrzec Podlaski, Lublin, Rzeszów ze skrzyżowaniem z autostradą A 4, granica ze Słowacją). Jest to i tak ogromny postęp, gdyż pojawiały się głosy, iż wystarczy doprowadzić autostradę ze stolicy do Siedlec.

Obwodnica Mińska Mazowieckiego jest skomplikowanym obiektem inżynierskim. Będzie posiadać na stosunkowo krótkim odcinku aż trzy węzły drogowe: „Arynow”, „Lotnisko” i „Ryczołek”. Powstaną dwa miejsca obsługi pasażerów (tzw. MOP), początkowo, z minimalnym wyposażeniem użytkowym (układ komunikacyjny, parkingi i toalety). Ruch samochodowy od strony zachodniej będzie doprowadzony do obwodnicy łącznikiem. Obecna DK 2, modernizowana od strony Warszawy, łączyć się będzie z obwodnicą przez skrzyżowanie typu rondo w rejonie Choszczówki Rudzkiej. Użytkowa droga zostanie na długości ok. 300 m przed i za rondem. Zjazd na obwodnicę odbywać się będzie łącznikiem jednojezdniowym, dwupasmowym o długości ok. 400 m. Swoją rolę pełnić będzie on do momentu włączenia obwodnicy w autostradę Świecko-Terespol. Po odcięciu połączenia poprzez rondo, wjazd na autostradę zapewni węzeł drogowy w Arynowie. Na zachód od Mińska Mazowieckiego powstanie rzadko spotykana w kraju koncentracja obiektów infrastruktury transportowej. Krzyżować się tu będą bowiem obwodnica autostradowa miasta, dotychczasowa DK 2, zachodnia obwodnica Mińska - droga krajowa nr 50 (DK 50) oraz linia kolejowa.

Obwodnica wejdzie w korytarz autostrady A 2 prawym łukiem. W Choszczówce Dębskiej szerokim łukiem ominie tereny leśne i poprzez tereny rolnicze dojdzie do linii kolejowej Pilawa – Tłuszcz. Droga przekroczy następnie linię kolejową

na nasypie o wysokości 7 metrów oraz osobnych wiaduktach dla każdej jezdni. Za linią kolejową w km 523 + 800 powstanie węzeł typu „trąbka” stanowiący podłączenie Mińska Mazowieckiego do obwodnicy, jak również skomunikowanie DK 50 poprzez łącznice i węzeł typu „pół-harfa” na drodze krajowej nr 50. W węzle „Arynow” jezdnie autostradowe przejdą ponad łącznicami w nasypie wysokości 4 metrów. Na łącznicach wjazdowych i wyjazdowych z węzła projektuje się stacje poboru opłat, które zaczną funkcjonować w momencie włączenia obwodnicy w ciąg płatnej autostrady A 2. Bezpośrednio za węzłem projektuje się wiadukt nad autostradą przeprowadzający bezkolizyjnie DK 50, a zarazem zachodnią obwodnicę Mińska Mazowieckiego. Wszystkie drogi przecinają obwodnicę bezkolizyjnie wiaduktami ponad jezdniami obwodnicy w lokalnych nasypach o wysokości ok. 6 m powyżej istniejącego terenu. Większość trasy obwodnicy będzie biegła w niskim nasypie o wysokości do 1 m ponad teren.

Odcinek trasy za węzłem „Arynow” ominie miejscowość Arynow po północnej stronie, biegnąc w odległości ok. 250 m od zwartej zabudowy. W okolicy wsi Wiśniówka, w osi drogi łączącej Jakubów z Niedziałką Starą, projektowany jest węzeł „Lotnisko” związany z dojazdem do lotniska w Janowie. Na węzle typu „harfa” autostrada będzie przebiegać dołem. Natomiast droga poprzeczna zostanie przeprowadzona wiaduktem. Później

trasa obwodnicy ominie Niedziałkę Starą i Niedziałkę Drugą szerokim łukiem biegnąc przez pola z dala od zabudowy. W rejonie miejscowości Jakubów przetnie drobny kompleks leśny, a zwartą zabudowę ominie łukiem po południowej stronie. W kilometrze 537 + 240 zaprojektowano miejsca obsługi pasażerów o programie MOP II i MOP III. W pierwszym etapie przewiduje się tu jedynie parkingi z sanitariatami, stoły i śmietniki. Wraz z dalszą budową autostrady A 2 punkty te będą uzupełniane o miejsca gastronomiczne i stacje paliw.

Obwodnica przejdzie następnie powyżej Starego Jędrzejowa, omijając zabudowę i łukiem o dużym promieniu skrzyżuje się z DK 2. Skończy w niej bieg poprzez węzeł „Ryczołek” w miejscowości o tej nazwie. Typ węzła to „trąbka”, ze stanowiskami do poboru opłat. W czasie eksploatacji samej obwodnicy funkcjonować będzie tymczasowy zjazd bezpośredni z DK 2 na obwodnicę.

Na całej długości obwodnicy zapewniono obsługę komunikacyjną przyległych terenów poprzez drogi serwisowe, dojazdowe i wiadukty nad trasą. W sumie na drodze o długości niespełna 21 km powstanie 20 obiektów inżynierskich (15 wiaduktów, 3 przejazdy, most nad rzeką Mienią, kładka dla pieszych). Wskazuje to na złożoność omawianego przedsięwzięcia infrastrukturalnego.

Należy wyrazić nadzieję, że na dalsze odcinki autostrady A2 na wschód od Warszawy nie przyjdzie czekać nam kolejnych dwudziestu lat. Musiałbym wtedy przekazać kronikarskie obowiązki w zakresie unowocześniania polskiej infrastruktury drogowej pokoleniu wnuków.

Obwodnica Mińska Mazowieckiego jest skomplikowanym obiektem inżynierskim.



prof. dr hab. Jacek Brdulak

Jest pracownikiem Katedry Geografii w Szkole Głównej Handlowej. Specjalizuje się w problematyce transportu międzynarodowego i systemu transportowego Polski.

XIII. Międzynarodowa Konferencja TRANSCOMP 2009

I Bartosz Zakrzewski

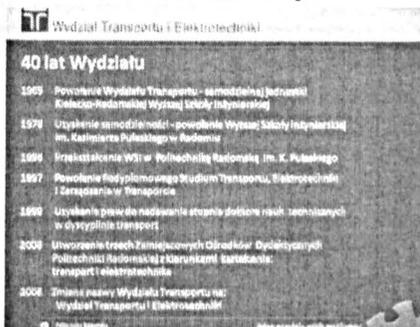
W dniach od 30-go listopada do 3 grudnia 2009 r. w Zakopanem odbyła się trzydniowa XIII. Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Komputerowe Systemy Wspomagania Nauki, Przemysłu i Transportu - TRANSCOMP 2009”. Organizatorami konferencji były: Wydział Transportu i Elektrotechniki Politechniki Radomskiej oraz Komitet Transportu Polskiej Akademii Nauk. Patronat nad imprezą objął JM Rektor Politechniki Radomskiej prof. dr hab. inż. Mirosław Luft. W Komitecie Naukowym konferencji, pod przewodnictwem prof. dr hab. inż. Elżbiety Szychty z Politechniki Radomskiej, znalazło się 37 wybitnych uczonych z Polski, Niemiec, Słowacji, Belgii i Rosji. Naukowcy z Polski reprezentowali m.in. takie uczelnie jak: Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Warszawska, Akademia Morska w Szczecinie, Akademia Morska w Gdyni, Politechnika Poznańska, Politechnika Białostocka czy organizująca imprezę Politechnika Radomska. Komitet Naukowy był ponadto uzupełniony przez Komitet Organizacyjny konferencji, pod przewodnictwem dr inż. Konrada Krzysztozka z Politechniki Radomskiej.

Tematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim komputerowego wspomagania w projektowaniu, symulacji i badaniach związanych z szeroko rozumianym transportem. W związku z dużą liczbą uczestników konferencji (niemal 200 osób) obrady podzielono na kilka sesji (sekcji) tematycznych dotyczących m.in. poszczególnych gałęzi transportu: kolejowego, samochodowego, lotniczego i morskiego, ale także dynamicznie rozwijającej się logistyki, czy budownictwa transportowego. W zakresie szeroko rozumianej techniki znalazły się ponadto takie sesje jak: elektrotechnika, elektronika i automatyka, a także dydaktyka, czy elektroniczne systemy zabezpieczeń technicznych oraz mechanika. Patronat medialny konferencji zapewniły czasopisma „Logistyka”, „Infrastruktura Transportu” i „Drogi”.

1 grudnia 2009 r. od godziny 9.15 do

10.30 w czasie obrad plenarnych, sala konferencyjna wypełniła się po brzegi. W błysku fleszy aparatów fotograficznych konferencję otworzył Rektor Politechniki Radomskiej prof. Mirosław Luft, który powitał przybyłych gości. Następnie głos oddano Przewodniczącej Komitetu Naukowego Konferencji prof. Elżbiecie Szychcie. W imieniu organizatorów podobnie jak Rektor przywitała ona wszystkich przybyłych uczestników, a następnie w krótkiej przemowie opowiedziała pokrótce o genezie i systematycznym rozwoju konferencji Transcomp a następnie o historii organizującego imprezę Wydziału Transportu i Elektrotechniki Politechniki Radomskiej.

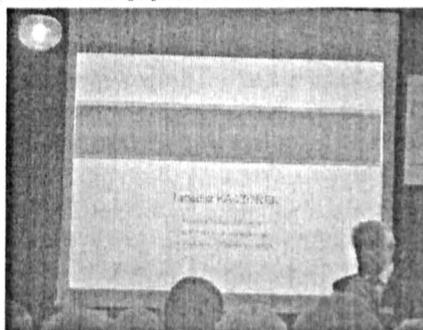
Fot. 1. 40 lat Wydziału Transportu i Elektrotechniki Politechniki Radomskiej.



Źródło: B. Zakrzewski

Następnie poproszono o wystąpienie dostojnych prelegentów sesji plenarnej. Jako pierwszy wystąpił prof. Tadeusz Kaczorek z Politechniki Białostockiej z referatem pt. *Stabilization of positive continuous-time linear systems with delays by state feedback (Stabilizacja dodatnich ciągłych układów liniowych z opóźnieniami za pomocą sprzężeń zwrotnych od wektora stanu)*.

Fot. 2. Referuje prof. T. Kaczorek

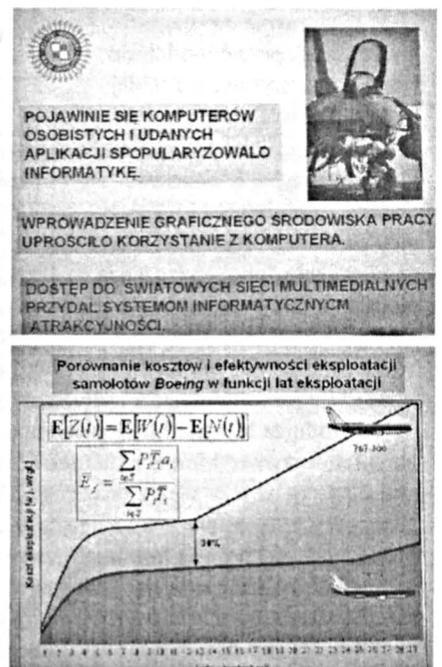


Źródło: B. Zakrzewski

W swych badaniach rozwiązał on zadanie doboru macierzy sprzężeń zwrotnych dodatniego układu ciągłego tak, aby układ zamknięty był dodatni i stabilny asymptotycznie.

Jako następny z niezwykle atrakcyjnym wizualnie (wiele zdjęć, rysunków, symulacji, krótkich filmów) referatem pt. *Komputerowe wspomaganie eksploatacji i eksploatyki środków transportu na przykładzie statków powietrznych* wystąpił prof. Jerzy Lewitowicz z Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych.

Fot. 3 i 4. Wybrane slajdy z referatu prof. J. Lewitowicza

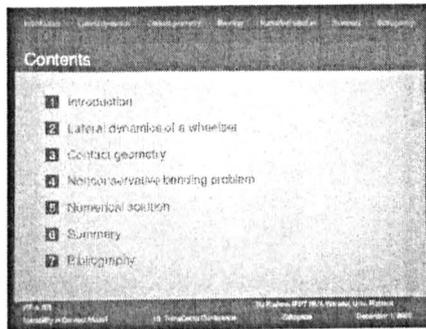


Źródło: B. Zakrzewski

Interesująco a zarazem humorystycznie zdefiniował on i opisał pojęcie eksploatacji i eksploatyki w nauce na przykładzie transportu lotniczego.

Jako ostatni w sesji plenarnej wystąpił przedstawiciel gości zagranicznych, Niemiec Kurt Frischmuth z Uniwersytetu w Rostocku z referatem pt. *Instability of a circulatory load type rail/wheel contact model (Niestateczność modelu kontaktu koła/szyna poddanego obciążeniu typu cyrkulacyjnego)*. Zaprezentował on wyniki badań (transport kolejowy) drgań samowzbudnych spowodowanych sprzężeniem geometrii kontaktu tocznego i zginania.

Fot. 5. Plan prezentacji prof. Kurta Frischmuth'a



Źródło: B. Zakrzewski

Po wygłoszeniu referatów prelegenci poddani zostali krzyżowemu ogniwu pytań i polemik, które padły z sali od zainteresowanych słuchaczy.

Po obradach plenarnych uczestnicy konferencji udali się na obrady do poszczególnych, odbywających się równoległe, sekcji. Do dyspozycji każdego referującego był komputer PC (laptop) oraz rzutnik multimedialny wraz ze wskaźnikiem. Wszystkie prezentacje referatów przygotowano na CD lub Pent Drive'ach w programie Microsoft PowerPoint. Prezentacje wgrzymano na laptopa po czym referujący mógł przystąpić do próby pozyskania zgromadzonej publiczności. Na prezentację jednego referatu przewidziano ok. 15 min, choć jeśli była taka możliwość (np. z powodu nieobecności prelegentów jakiegoś referatu nie wygłoszono) czasami ten czas przedłużano. Po zakończeniu referatu prowadzący obrady w danej sekcji zezwalał na zadawanie pytań. Utrzymanie równoległego układu sesji tematycznych w poszczególnych salach A, B, C, pozwalało na wzięcie udziału w obradach kilku sekcji jednego dnia, lub słuchaniu tylko wybranych, interesujących dla siebie, wykładów.

W sesji I dotyczącej transportu kolejowego referowano a następnie dyskutowano przede wszystkim o problematyce eksploatacji trakcji elektrycznej, pojazdach trakcyjnych, dynamice pojazdów szynowych, automatyce i sterowaniu w transporcie szynowym, oraz diagnostyce toru i taboru.

W bardzo interesującej sesji II dotyczącej transportu samochodowego poruszono tematy związane z konstrukcją, badaniami, eksploatacją i diagnostyką pojazdów samochodowych a także bezpieczeństwem ruchu drogowego. Bardzo ciekawy referat w tej sesji pt. „Pomiar luzów w parach kinematycznych zawieszenia przedniego samochodu osobowego” w zastępstwie nieobecnego autora Michała Koziola-Zębrowskiego

przedstawił mgr Jarosław Halenda. W referacie zaproponowano wartości dopuszczalne luzów przegubów kulowych zwrotnic samochodów osobowych zawieszenia przedniego oraz przedstawiono tor pomiarowy do akcelerometrycznych pomiarów przemieszczeń.

W sesji III związanej z transportem morskim skupiono się przede wszystkim na systemach informatycznych statków i zabezpieczeniach żeglugi, modelowaniu ruchu okrętów, automatyzacji siłowni okrętowych i sieci energetycznych, czy automatyzacji procesów obliczeniowych.

W sesji IV dotyczącej transportu lotniczego dyskutowano m.in. na temat wspomaganie badań związanych z lotnictwem. Poruszono także problematykę projektowania nowych konstrukcji lotniczych, oraz eksploatacji i bezpieczeństwa samolotów.

W sesji V dotyczącej logistyki zajęto się szeroko pojętą logistyką transportu, koncepcjami organizacji i lokalizacji centrów logistycznych, czy modelowaniem systemów transportowych i logistycznych.

W sesji VI omawiającej budownictwo transportowe znalazły się zagadnienia dotyczące infrastruktury transportowej. Referaty dotyczyły także transportowych konstrukcji budowlanych i inżynierskich, mechaniki nawierzchni kolejowej, a także mechaniki nawierzchni drogowej - lotniskowej.

Na sesji VII spotkali się specjaliści z elektrotechniki, elektroniki i automatyki. Szczegółowo omawiano: układy elektryczne i elektroniczne, systemy elektroenergetyczne, systemy pomiarowe, sys-

temy telekomunikacyjne, automatyzację procesów przemysłowych, sztuczną inteligencję czy systemy eksperckie.

W sesji VIII dotyczącej dydaktyki i elektronicznych systemów zabezpieczeń technicznych, referowano a następnie dyskutowano ze zgromadzonymi na sali o stanowiskach laboratoryjnych wspomaganych komputerowo, a także omawiano problematykę zintegrowanych programów symulacyjnych, informatykę w dydaktyce szkół wyższych, programy nauczania i szkolenia. Pojawiły się także kwestie programowania w systemach alarmowych, i tematy dotyczące zintegrowanych systemów zabezpieczeń, i środków technicznych w ramach tych systemów.

W sesji IX zatytułowanej „Mechanika” poruszano zagadnienia: budowy i eksploatacji maszyn, mechaniki układów złożonych, trybologii, dynamiki maszyn, przepływów cieczy i gazów. Z uwagi na dużą liczbę zgłoszonych referatów, podczas tegorocznej konferencji przewidziano także sesję posterową. Odbyła się ona w drugim dniu obrad 2 grudnia 2009 r. w sali C, i była także „mocno” obsadzona zarówno liczebnie jak i merytorycznie.

Jak widać tematyka konferencji była bardzo bogata i rozbudowana. Niemal każdy mógł znaleźć dla siebie jakiś interesujący temat lub zagadnienie dotyczące różnych gałęzi transportu czy techniki lub inżynierii. Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie aktywnie wziął udział w konferencji, przede wszystkim w sesjach związanych z transportem samochodowym a także w sesji „Logistyka”.

Fot. 6. Przedstawiciele ITS przed rozpoczęciem sesji plenarnej. Od lewej: Tomasz Kamiński, Gabriel Nowacki, z tyłu Bartosz Zakrzewski, oraz Monika Ucińska (pierwsza z prawej).



Źródło: B. Zakrzewski

ITS reprezentowało dziewięć osób, które wygłosiły następujące referaty:

- Jadwiga Bąk, Dorota Bąk-Gajda, Wpływ substancji psychoaktywnych na zachowanie kierowców,
- Gabriel Nowacki, Tomasz Kamiński, Małgorzata Walendzik, Anna Niedzicka, The European Electronic Toll Service Interoperability, (Interoperacyjność europejskiej usługi opłaty elektronicznej)
- Bartosz Zakrzewski, Południowe Podlasie jako miejsce lokalizacji kilkuelementowego centrum logistycznego - opinie przedsiębiorców.

W tym ostatnim referacie zaprezentowano rezultaty badań południowopodlaskich firm i przedsiębiorstw, dotyczących oceny racjonalności zorganizowania na Południowym Podlasiu nowoczesnego złożonego z kilku elementów, kilkugałęziowego centrum logistycznego, o czym mówi się już od wielu lat.

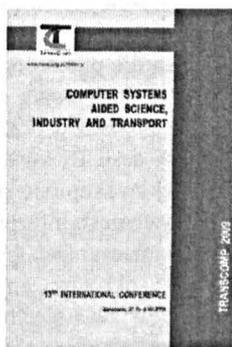
Ciekawy referat autorstwa Tomasza Kamińskiego, Izabelli Mitraszewskiej, Gabriela Nowackiego, Małgorzaty Walendzik, oraz Michała Niezgody, i Rafała Grzeszczyka pod tytułem System Automatycznego Powiadomiania O Wypadkach Drogowych Ecall przedstawiciele ITS zaprezentowali także w Sesji Posterowej. W materiałach konferencyjnych zamieszczono także interesujące referaty, nieobecne na konferencji, dr inż. Marcina Rychtera specjalisty w dziedzinie tachografów cyfrowych pt.: Level of the implementation of digital tachographs system In european countries, (Poziom implementacji systemu tachografów cyfrowych w krajach Europy); oraz Sposoby przekłamywania wskazań tachografu cyfrowego.

Warto zaznaczyć, że w Komitecie

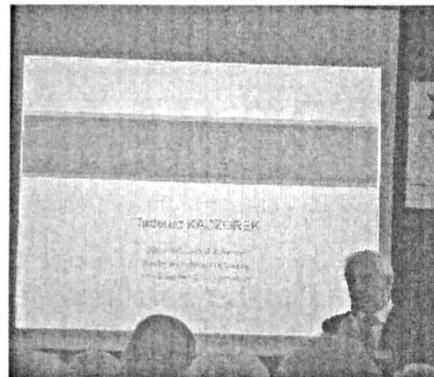
Naukowym konferencji zasiadł Przewodniczący Rady Naukowej ITS prof. Jerzy Merkisz reprezentujący w Zakopanem Politechnikę Poznańską. Wraz z Markiem Waligórkim z Instytutu Silników Spalinowych i Transportu Politechniki Poznańskiej przedstawił on referat pt.: Diagnostyka pokładowa procesu spalania w silnikach ZS pojazdów typu off-road z wykorzystaniem analizy procesów towarzyszących

Blisko 200 uczestników konferencji z najważniejszych polskich uczelni zakwaterowano w Zakopanem dwóch ośrodkach: Ośrodka Wczasowym MSWiA „Dafne” na ul. Jagiellońskiej 30, gdzie odbywały się obrady, oraz w Ośrodku Wczasowym „Kolejarz” na ul. Kościuszki 23. Każdy z uczestników otrzymał obszerny materiał konferencyjny wraz z płytą CD gdzie zamieszczono pełne wersje wszystkich referatów. Warto dodać, że pełne teksty referatów wyjdą w dodatku do czasopisma „Logistyka” nr 6/2009 r. w II połowie grudnia

Fot. 7. Strona tytułowa materiałów konferencyjnych z referatami



Fot. 8. Płyta wraz z pełnymi wersjami wszystkich referatów



Źródło: Materiały konferencyjne

2009 r.

Dla uczestników obrad przewidziano atrakcje w postaci uroczystej kolacji pierwszego dnia Konferencji oraz wieczoru regionalnego w prawdziwej góralskiej chacie. Konferencja pod względem zainteresowania, liczby uczestników oraz liczby referatów i ich słuchaczy przeszła najśmielsze oczekiwania będąc niewątpliwie dużym wydarzeniem w polskim środowisku transportowym. W przyszłym 2010 r. organizatorzy przewidzieli kolejną, XIV. już edycję Konferencji Transcomp, która zapewne pobije dotychczasowe rekordy dotyczące liczebności uczestników i zainteresowania środowiska transportowców i odbije się szerokim echem w środowisku polskiej nauki.



Bartosz Zakrzewski

Jest asystentem w Sekcji Informacji Naukowej i Wydawnictw Instytutu Transportu Samochodowego w Warszawie.

Informacja prasowa

Zmiana na stanowisku Dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej

Marzena Siemieniuk
Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Białej Podlaskiej

8 marca 2010 r. Minister Finansów na wniosek Szefa Służby Celnej powierzył pełnienie obowiązków Dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej młodszemu inspektorowi celnemu Remigiuszowi Woźniakowi, dotychczasowemu zastępcy dyrektora odpowiedzialnemu

za pion kontroli. Decyzją Szefa Służby Celnej dotychczasowy dyrektor Izby Celnej w Białej Podlaskiej, młodszy inspektor celny Jerzy Siedlanowski, powołany został na stanowisko zastępcy dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej.



Remigiusz Woźniak ma 40 lat. Nowy szef białskiej Izby Celnej jest Absolwentem Uniwersytetu Zielonogórskiego, ukończył też podyplomowe studia kryminalistyczne na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu we Wrocławiu. W administracji celnej pracuje od roku 1995. Służbę w ciele rozpoczął od pracy na stanowisku kontrolera celnego w Oddziale Celnym w Zielonej Górze (podległym pod Izbę Celną w Rzepinie), skąd po dwóch miesiącach przeniesiony został do Referatu Operacyjnego w Olszynie. W połowie 2000 r. Dyrektor tworzył, a następnie kierował (do 2002 r.) Referatem Operacyjnym w Gubinku. W 2002 r. został Naczelnikiem Wydziału Dokumentacji Celnej,

gdzie pracował do stycznia 2006 r. Wówczas to Minister Finansów powołał go na stanowisko zastępy Dyrektora Izby Celnej w Rzepinie.

W międzyczasie (2003 r.) dyrektor odbył na granicy włosko-szwajcarskiej praktyczny staż z zakresu zwalczania przestępczości narkotykowej.

Od lipca 2009 r. Remigiusz Woźniak pełni obowiązki zastępy Dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej i był odpowiedzialny za pion kontrolny.

Remigiusz Woźniak jest żonaty, ma córkę. Prywatnie pasją dyrektora jest sport – jest zapalonym kibicem żużlowym, pasjonuje się koszykówką, którą sam niegdyś czynnie uprawiał.

PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

| oprac. red.

Poniżej prezentujemy wybrane, istotne tezy z wyroków wydanych przez polskie sądy administracyjne w IV kwartale 2009 r.

1. Wyrok WSA w Warszawie, sygn. III SA/Wa 1235/09 z dn. 01.10.2009 r. - uchylono decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w przedmiocie umorzenia postępowania w przedmiocie zwrotu nadpłaty w podatku VAT.

„Nierozpoznanie merytoryczne wniosku agencji celnej (występującej w sprawie jako przedstawiciel pośredni) o stwierdzenie nadpłaty podatku VAT i umorzenie postępowania z powodu uznania, że nie jest ona stroną postępowania jest niezgodne z prawem.

Każdy podmiot, który stanie się dłużnikiem z tytułu należności celnych, może uzyskać status podatnika VAT. Oznacza to, że w pewnym sensie postanowienia przepisów celnych kształtują zobowiązania w zakresie podatku od towarów i usług i to zarówno od strony podmiotowej jak i przedmiotowej”.

2. Wyrok WSA w Gdańsku, sygn. I SA/Gd 145/09 z dn. 06.10.2009 r. oddalono skargę na decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w przedmiocie podatku VAT.

„Faktura stanowiąca podstawę uprawnienia do odliczenia podatku naliczonego musi być poprawna nie tylko z formalnego punktu widzenia, ale także odzwierciedlać prawdziwy przebieg zdarzeń gospodarczych.

Skarżący nie dopełnił należytej staranności, nabywając przedmiotowy olej napędowy od Spółki.

Skarżący co najmniej powinien powziąć wątpliwość co do legalności działań podejmowanych przez Spółkę. W szczególności wątpliwości te powinny się pojawić choćby z uwagi na sam sposób zawarcia współpracy, przed budynkiem, po okazaniu kilku dokumentów. Niewątpliwie taki sposób zawierania umowy odbiega od typowych zasad nawiązywania współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi, zwłaszcza jeżeli chodzi o umowę, której przedmiotem jest dostawa towaru o niebaga-

telnej wartości i ilości”.

3. Wyrok WSA w Poznaniu, sygn. I SA/Po 500/09 z dn. 06.10.2009 r. - uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w części dotyczącej określenia zobowiązania podatkowego (podatek VAT) wspólnikom spółki cywilnej.

„Wbrew stanowisku Dyrektora Izby Celnej przepisy Ordynacji podatkowej nie przewidują możliwości uznania byłych wspólników zlikwidowanej spółki cywilnej za jej następców prawnych.

Wspólników takich zalicza się natomiast do kręgu „osób trzecich”, których odpowiedzialność jest uregulowana w rozdziale 15 działu III Ordynacji podatkowej”.

4. Wyrok WSA w Kielcach, sygn. I SA/Ke 405/09 z dn. 19.11.2009 r. - uchylono postanowienie Dyrektora Izby Celnej w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania administracyjnego.

„Art. 267§ 1 ordynacji podatkowej stanowi on, że koszty obciążają stronę jeśli m.in. powstały z jej winy. Taki zapis powoduje, że zadaniem organu jest przeprowadzenie postępowania w celu ustalenia czy strona w sposób umyślny lub przez niedbalstwo przyczyniła się do powstania kosztów. W przedmiotowej sprawie organ takich ustaleń nie poczynił, zakładając, że ustalenie poprzez dowód z opinii biegłego innej wartości zakupu samochodu niż wskazanej w zgłoszeniu celnym jednoznacznie świadczy o zawinionym działaniu dokonującego zgłoszenie”.

5. Wyrok WSA w Olsztynie, sygn. I SA/Ol 595/09 z dn. 19.11.2009 r. - oddalono skargę w przedmiocie określenia podatku akcyzowego, opłaty paliwowej oraz podatku VAT.

„Paliwo wwożone na terytorium RP w zbiornikach autokarów było objęte dozorem celnym. Ponieważ wystąpiły różnice w ilości paliwa znajdującego się w zbiornikach autokarów w chwili wjazdu do RP i w momencie wyjazdu z RP, to po uwzględnieniu trasy przebytej przez autokar w okresie od wjazdu na terytorium RP do wyjazdu z terytorium RP, zasadne organu uznał, że olej napędowy został usunięty spod dozoru celnego.

Fakt upoważnienia pracownika do dokonywania przejazdów przez granicę kraju świadczył również o dorozumianym upoważnieniu go do dokonywania przed organami celnymi ustnych zgłoszeń celnych co do ilości paliwa. W przeciwnym wypadku, w sytuacji nieudzielenia takiego upoważnienia kierowcy, skarżący musiałby zadbać o to, aby w pojeździe znajdowała się inna osoba uprawniona do reprezentowania go, z pominięciem kierowcy, w zakresie wypełniania obowiązków związanych z przekraczaniem granicy państwa”.

6. Wyrok WSA w Krakowie, sygn. III SA/Kr 949/09 z dn. 19.11.2009 r. - uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w przedmiocie weryfikacji zgłoszenia celnego.

„Prawidłowa wykładnia art. 2 i art. 58 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia w związku z art. 254 ust. 2 zd. 1 TWE nie pozwala na przyjęcie, że rozporządzenia Komisji WE nr 60/2004z dnia 14 stycznia 2004r. ustanawiające środki przejściowe w sektorze cukru w następstwie przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii, i Słowacji mogło znaleźć zastosowanie do zgłoszenia celnego dokonanego w dniu 5 maja 2004r. do procedury dopuszczenia do obrotu, skoro rozporządzenie to zostało opublikowane w języku polskim w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej dopiero w dniu 25 listopada 2005r.

Przesłanką możliwości powoływania się wobec jednostek na prawo wspólnotowe jest jego prawidłowa publikacja w języku polskim w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zaś elektroniczne wersje tłumaczeń nie gwarantują w dostatecznym stopniu pewności prawa i równości obywateli Unii. Nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której obywatele jednych krajów Unii są zobowiązani do przestrzegania prawa, z którym mogą zapoznać się w swoim języku ojczystym w powszechnie dostępnych przewidzianych prawem organach publikacji, a obywatele innych (nowych) krajów są związani przepisami prawa, z którymi w taki sposób nie mogą się zapoznać. W ocenie Sądu,

wobec treści powołanych przepisów prawa wspólnotowego nie jest uprawniony pogląd, że obywatele Polski, aby zapoznać się z obowiązującym ich prawem Unii muszą korzystać z nieoficjalnych tłumaczeń dostępnych w internecie. Obowiązków się nie domniemywa, obowiązki muszą wynikać z przepisów prawa opublikowanego we właściwy sposób.”

7. Wyrok WSA w Warszawie, sygn. III SA/Wa 1287/09 z dn. 19.11.2009 r. - uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w przedmiocie odpowiedzialności członka zarządu za zaległości podatkowe w podatku akcyzowym.

„Obowiązkiem organu podatkowego jest wszczęcie, po uprzednim ustaleniu, postępowania w przedmiocie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich przeciwko wszystkim osobom mogącym ponosić taką odpowiedzialność.

Organ podatkowy nie ma jakiegokolwiek dyskrecjonalnej możliwości wyboru osoby, wobec której wszczynają postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności podatkowej osób trzecich (tu: członków zarządu spółki z o.o.)”.

8. Wyrok WSA w Lublinie, sygn. III SA/Lu 264/09 z dn. 19.11.2009 r. - uchylono decyzję Dyrektora Izby Celnej w przedmiocie długu celnego.

„Nie budzi wątpliwości, że pojazd objęty procedurą tranzytu wraz z wymaganymi dokumentami został przedstawiony organom celnym w urzędzie celnym przeznaczenia. Po przeprowadzeniu opisanych powyżej czynności pojazd wraz z towarem bez udania się do dalszego funkcjonariusza celnego „rejestratora” opuścił przejście graniczne bez żadnych utrudnień ze strony organów celnych i straży granicznej. Nie można wywodzić z tego zdarzenia, iż kierowca który przekazał stosowne dokumenty, a później po oddaniu mu tych dokumentów i rewizji celnej bez jakiegokolwiek sprzeciwu służb urzędujących na przejściu granicznym opuszcza teren, doprowadza do usunięcia towaru spod dozoru celnego. Rzeczą organów celnych jest uświadomienie i wyraźne wyartykułowanie, by strona poddana procedurze celnej miała świadomość, iż procedura tranzytu nie została zakończona, a towar nie został zwolniony.

Kwestia organizacji działania służb celnych obciąża urząd celny i nie można jej przenosić na działanie strony postępowania”.

CO NOWEGO W PRAWIE?

I oprac. red.

Przegląd wybranych aktów prawnych, które weszły w życie w IV kw. 2009r.

OBOWIĄZUJĄ OD:

► 31.10.2009r. - Ustawa z dn. 27.08.2009r. O Służbie Celnej (Dz. U. nr 168, poz. 1323) (uwaga: art. 148 ust.1 pkt 3 w/w ustawy wchodzi w życie od dn. 01.01.2011r.)

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 23.10.2009r. w sprawie wyznaczenia naczelnika urzędu celnego właściwego do wydawania druków zaświadczeń o uzyskaniu wygranej (Dz. U. nr 180, poz. 1396).

Na mocy w/w aktu prawnego właściwym naczelnikiem urzędu celnego do wydawania druków zaświadczeń o uzyskaniu wygranej jest Naczelnik Urzędu Celnego II w Warszawie.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie wyznaczenia naczelników urzędów celnych właściwych do dopuszczenia do eksploatacji i użytkowania automatów i urządzeń do gier oraz określenia obszarów ich właściwości miejscowej (Dz. U. nr 180, poz. 1397)
Wykaz naczelników urzędów celnych (łącznie wyznaczono 16

urzędów celnych), o których mowa w tytule rozporządzenia określa załącznik do w/w aktu prawnego.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie określenia obszarów właściwości miejscowej dyrektorów izb celnych do udzielania zezwoleń na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, loterii fantowej, loterii audiotekstowej, gry bingo fantowe i loterii promocyjnej (Dz. U. nr 180, poz. 1398).

Obszary, o którym mowa w tytule rozporządzenia zostały określone w załączniku do w/w aktu prawnego.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie wykazu urzędów celnych, których naczelnicy są właściwi do wykonywania zadań w zakresie podatku od gier, oraz obszarów ich właściwości miejscowej (Dz. U. nr 180, poz. 1399).

Wykaz urzędów celnych, o których mowa w tytule rozporządzenia określa załącznik do w/w aktu prawnego.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie urzędów celnych, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa w zależności od rodzaju towarów lub procedur celnych, którymi mogą być obejmowane towary (Dz. U. Nr 180, poz. 1400).

W/w akt prawny wprowadza zmiany wynikające m.in. z powstania nowego Oddziału Celnego w Tczewie.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości miejscowej organów celnych (Dz. U. nr 180, poz. 1401).

W/w akt prawny wprowadza zmiany w zakresie właściwości miejscowej naczelników urzędów celnych dotyczące Urzędu Celnego w Bielsku - Białej oraz Urzędu Celnego I i Urzędu Celnego II w Łodzi.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu i terytorialnego zasięgu działania urzędów celnych i izb celnych, których odpowiednio naczelnicy i dyrektorzy są właściwi do wykonywania zadań w zakresie akcyzy na terytorium kraju (Dz. U. nr 180, poz. 1402).

W/w akt prawny wprowadza zmiany w zakresie właściwości naczelników urzędów celnych w sprawach akcyzy dotyczące Urzędu Celnego w Bielsku - Białej oraz Urzędu Celnego I i Urzędu Celnego II w Łodzi.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie znaku graficznego Służby Celnej (Dz. U. nr 180, poz. 1403).

Rozporządzenie określa elementy składowe znaku graficznego Służby Celnej oraz wzór w/w znaku.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie utworzenia izb celnych i urzędów celnych oraz określenia ich siedzib (Dz. U. nr 180, poz. 1404).

Rozporządzenie określa m.in. siedziby 16 izb celnych oraz 46 urzędów celnych na terenie RP.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy celnych (Dz. U. nr 180, poz. 1405).

Rozporządzenie określa m.in. rozkład czasu służby, sposób

ustalenia wysokości uposażenia za przedłużony czas służby, tryb udzielania czasu wolnego za przedłużony czas służby, sposób prowadzenia ewidencji czasu służby.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. w sprawie otrzymywania przez funkcjonariuszy celnych wyżywienia lub równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie (Dz. U. nr 180, poz. 1406).

Rozporządzenie określa m.in. normy wyżywienia, przypadki, w których funkcjonariusz celny otrzymuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, wysokości równoważnika, warunki i tryb jego wypłacania oraz organy właściwe do wypłaty równoważnika.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 27.10.2009r. w sprawie sposobu ewidencjonowania napiwków w kasynach gry (Dz. U. nr 181, poz. 1408).

W/w akt prawny określa m.in. sposób prowadzenia i przechowywania rejestru napiwków w kasynach gry.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27.10.2009 r. w sprawie warunków otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy celnych oraz wysokości tych dodatków (Dz. U. nr 181, poz. 1409).

Rozporządzenie określa warunki otrzymywania przez funkcjonariuszy celnych dodatku za stopień służbowy, dodatków uzasadnionych szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami i umiejętnościami (m.in. dodatek za opiekę nad psem służbowym), dodatków uzasadnionych szczególnymi zadaniami, warunkami lub miejscem pełnienia służby (m.in. dodatek za służbę w porze nocnej), a także wysokość w/w dodatków.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27.10.2009 r. w sprawie wypłaty równoważnika z tytułu dojazdu funkcjonariuszy celnych do miejsca pełnienia służby (Dz. U. nr 181, poz. 1410).

Rozporządzenie określa warunki, wysokość, tryb oraz termin wypłaty funkcjonariuszowi celnemu równoważnika z tytułu dojazdu do miejsca pełnienia służby, a także wzory wymaganych dokumentów (m.in. wzór wniosku o wypłatę równoważnika).

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 28.10.2009r. w sprawie sposobu wzoru deklaracji podatkowej dla podatku od gier (Dz. U. nr 181, poz. 1411).

W/w akt prawny wzory deklaracji dla podatku od gier w zależności od rodzaju prowadzonej gry.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby funkcjonariuszy celnych (Dz. U. nr 181, poz. 1412).

Rozporządzenie określa m.in. obowiązki przełożonego w zakresie zapewnienia funkcjonariuszowi celnemu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a także zasady przeprowadzania szkoleń BHP (wstępnego, okresowego, specjalistycznego) oraz tryb postępowania w razie zaistnienia wypadku podczas pełnienia służby.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie należności przysługujących funkcjonariuszom celnym z tytułu podróży odbywanych na obszarze kraju (Dz. U. nr 181, poz. 1413).

Rozporządzenie określa zakres pojęcia podróży służbowej,

warunki oraz wysokość ustalenia należności przysługujących funkcjonariuszom celnym z tytułu podróży służbowych odbywanych na obszarze kraju, a także sposób rozliczania się funkcjonariusza.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. W sprawie równorzędności stopni policyjnych i Straży Granicznej ze stopniami służbowymi w Służbie Celnej (Dz. U. nr 181, poz. 1415).

Załącznik do w/w aktu prawnego określa w formie tabelarycznej równorzędność poszczególnych stopni służbowych Policji, Straży Granicznej oraz Służby Celnej.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. nr 181, poz. 1416)

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie urzędów celnych, w których może być dokonywany eksport, import lub tranzyt towarów o znaczeniu strategicznym (Dz. U. nr 181, poz. 1417).

Na mocy w/w aktu prawnego wprowadzono zmiany w zakresie urzędów celnych właściwych w sprawie odpraw towarów o znaczeniu strategicznym polegające na wykreśleniu z listy w/w urzędów celnych Oddziału Celnego „Port Północy” w Gdańsku oraz jednoczesnym dodaniu nowego Oddziału Celnego w Tczewie.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie urzędów celnych właściwych w sprawach międzynarodowego przemieszczania odpadów (Dz. U. nr 181, poz. 1418).

Na mocy w/w aktu prawnego wprowadzono zmiany w zakresie urzędów celnych właściwych w sprawie międzynarodowe przemieszczania odpadów polegające na wykreśleniu z listy w/w urzędów celnych Oddziału Celnego „Port Północy” w Gdańsku oraz jednoczesnym dodaniu nowego Oddziału Celnego w Tczewie.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie wzoru i sposobu oznakowania pojazdów służbowych Służby Celnej (Dz. U. nr 182, poz. 1419).

Rozporządzenie określa sposób oznakowania pojazdów i motocykli służbowych Służby Celnej (kolorystyka, oznaczenie i wymiary poszczególnych elementów, w tym treść znaków informacyjnych i symboli). Wzór oznakowania pojazdów służbowych stanowi załącznik do rozporządzenia.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy celnych (Dz. U. nr 182, poz. 1420).

Rozporządzenie określa szczegółowe dane, które powinno zawierać świadectwo służby, tryb jego wydawania oraz dokonywania sprostowania, a także informacje, które są zamieszczane w świadectwie na żądanie funkcjonariusza celnego (o wysokości i składnikach uposażenia). Wzór świadectwa służbowych stanowi załącznik do rozporządzenia.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie mianowania funkcjonariusza celnego na stopień służbowy (Dz. U. nr 182, poz. 1421).

Rozporządzenie określa tryb mianowania funkcjonariusza cel-

nego, na stopień służbowy, osoby uprawnione do składania wniosków oraz terminy dokonywania mianowań (zasadniczo w Światowym Dniu Celnictwa – 26 stycznia i Dniu Służby Celnej – 21 września). Wzór wniosku o mianowanie stanowi załącznik do rozporządzenia.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. w sprawie właściwości miejscowej organów Służby Celnej w zakresie, w jakim właściwość ta nie wynika z przepisów regulujących zadania organów celnych i organów podatkowych (Dz. U. nr 182, poz. 1422).

W/w akt prawny określa m.in. właściwość miejscową dyrektora izby celnej oraz naczelnika urzędu celnego w sprawach dotyczących rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania i zwalczania przestępstw w zakresie wynikających z art. 2 ust.1 pkt b4 i 6 ustawy z dn. 27.08.2009r. o Służbie Celnej.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. w sprawie wzorów upoważnień do wykonywania kontroli przez Służbę Celną (Dz. U. nr 182, poz. 1423).

Rozporządzenie określa wzór upoważnienia do wykonywania kontroli w siedzibie, miejscu prowadzenia działalności gospodarczej oraz w miejscu zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli.

Ponadto w/w akt prawny określa wzór imiennego upoważnienia do wykonywania kontroli m.in. na drogach publicznych, a także w ramach sprzedaży obwoźnej i obnośnej na targowiskach.

► 31.10.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29.10.2009r. w sprawie rodzajów dokumentów mających znaczenie dla kontroli wykonywanych przez Służbę Celną, a także osób obowiązanych do ich przechowywania (Dz. U. nr 182, poz. 1424).

Rozporządzenie określa rodzaje dokumentów mających znaczenie dla kontroli wykonywanych przez Służbę Celną (łącznie 37 rodzajów dokumentów, w tym np. pozwolenia, zezwolenia, protokoły) oraz osoby obowiązane do ich przechowywania (łącznie 15 rodzajów podmiotów, w tym m.in. zgłaszający, przedstawiciel).

► 09.11.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 5.11.2009r. w sprawie kontroli wykonywanych przez Służbę Celną w zakresie urządzania i prowadzenia gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. nr 188, poz. 1459).

W/w akt prawny określa m.in. sposób i tryb kontroli przestrzegania przepisów regulujących urządzanie i prowadzenie gier i zakładów wzajemnych oraz rodzaje dokumentów mających znaczenie dla kontroli (np. regulaminy, rejestry napiwków).

► 09.11.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.10.2009r. w sprawie określenia sposobu i warunków współdziałania dyrektorów izb celnych oraz naczelników urzędów celnych z terenowymi organami kontroli skarbowej (Dz. U. nr 188, poz. 1458).

Współdziałanie, o którym mowa w tytule w/w aktu prawnego odbywa się w granicach ustawowych kompetencji organów i polega na organizowaniu i koordynowaniu działań oraz wymianie informacji.

► 24.11.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.10.2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów formularzy stosowanych w sprawach celnych (Dz. U. 2009 nr 187, poz. 1451).

W/w akt prawny wprowadza zmiany do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów formularzy stosowanych w sprawach celnych (Dz. U. Nr 283, poz. 2824 z późn. zm.).

Dodano nowe załączniki w postaci wzoru formularza wniosku o rejestrację i aktualizację w systemie EORI (podmiot krajowy oraz podmiot zagraniczny), zmieniono wzory pozwoleń na uproszczenie przy obejmowaniu towarów procedurą tranzytu/zamykaniu procedury tranzytu oraz pozwoleń na stosowanie gwarancji generalnej/zwolnienia z obowiązku składania gwarancji dla przewozu towarów w ramach procedury tranzytu.

► 25.11.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.11.2009r. w sprawie umundurowania funkcjonariuszy celnych (Dz. U. nr 197, poz. 1521).

W/w akt prawny określa m.in. szczegółowy tryb przydziału, okresy zużycia, wzory, kolory i normy umundurowania, oznaczenia stopni służbowych funkcjonariuszy celnych, sposób noszenia umundurowania oraz wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie.

► 26.11.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 6.11.2009r., w sprawie określenia waluty i wysokości ryczałtu przysługującego funkcjonariuszowi celnemu wykonującemu stałe zadania służbowe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 199, poz. 1532).

Elementy, o których mowa w tytule rozporządzenia (waluta i wysokość ryczałtu) są określane na pokrycie kosztów wyżywienia oraz innych drobnych wydatków ponoszonych przez funkcjonariusza wykonującego stałe zadania służbowe poza terytorium RP.

► 01.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3.11.2009r. w sprawie szczegółowego sposobu oraz trybu przeprowadzania przez funkcjonariusza celnego kontroli rodzaju paliwa znajdującego się w zbiorniku pojazdu lub innego środka przewozowego (Dz. U. nr 191, poz. 1482).

W/w akt prawny określa sposoby i sposób przeprowadzania kontroli rodzaju paliwa znajdującego się w zbiorniku pojazdu (w szczególności w zakresie pobierania próbek paliwa poprzez przeprowadzenie próby kwasowej lub przekazanie próbki do analizy w laboratorium).

► 01.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23.11.2009r. w sprawie zamknięć urzędowych (Dz. U. nr 202, poz. 1563).

W/w akt prawny określa m.in. zakres i tryb nakładania i zdejmowania zamknięć urzędowych, rodzaje (np. plomby ołowiane, pieczęcie, stemple) i formy zamknięć urzędowych oraz rodzaje podmiotów upoważnionych do nakładania i zdejmowania zamknięć urzędowych (np. podmioty posiadające status AEO).

► 05.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 5.11.2009r. w sprawie sposobu oznakowania jednostek pływających (Dz. U. nr 194, poz. 1497).

Zgodnie z w/w aktem prawnym jednostki pływające Służby Celnej mogą zostać oznakowane za pomocą m.in. bandery, flagi Służby Celnej oraz właściwych napisów.

► 05.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 05.11.2009r. w sprawie warunków przyznawania funkcjonariuszom celnym środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. nr 194, poz. 1498).

W/w akt prawny wprowadza możliwości przyznania funkcjonariuszowi celnemu określonych środków przymusu bezpośredniego w zależności od rodzaju realizowanych przez niego zadań ustawowych (wynikających z ustawy z dn. 27.08.2009r. o Służbie Celnej).

► 10.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 3.12.2009r. w sprawie pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym (Dz. U. Nr 209, poz. 1609).

W/w akt prawny określa m.in. organizację pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym, warunki i tryb kierowania do pełnienia służby w systemie nadzwyczajnym oraz sposób jej pełnienia.

► 11.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 2.12.2009r. w sprawie użycia pojazdów do celów służbowych przez Służbę Celną (Dz. U. Nr 210, poz. 1617).

W/w akt prawny określa rodzaje zadań, do których wykonywania dopuszcza się użycie pojazdów do celów służbowych oraz szczególne warunki używania tych pojazdów.

► 23.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.11.2009r. w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 207, poz. 1600).

W/w akt prawny określa tryb, sposób oraz organy (w tym funkcjonariuszy Służby Celnej) uprawnione do przeprowadzania kontroli legalności pobytu cudzoziemców, rodzaje kontrolowanych dokumentów, elementy, które winien zawierać protokół lub notatka z kontroli.

► 26.12.2009r. - Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 24.11.2009r. w sprawie współdziałania organów Służby Celnej z organami administracji publicznej oraz innymi państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi (Dz. U. nr 210, poz. 1613).

W/w akt prawny określa m.in. sposoby, warunki i zakres współdziałania organów Służby Celnej z organami administracji publicznej oraz pomocy technicznej udzielanej organom Służby Celnej.

► 26.12.2009r. - Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 24.11.2009r. w sprawie badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza celnego (Dz. U. nr 210, poz. 1614).

W/w akt prawny określa m.in. tryb przeprowadzania badań lekarskich osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza celnego oraz przypadki uzasadniające potrzebę udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej.

► 26.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27.11.2009r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej funkcjonariusza celnego (Dz. U. nr 210, poz. 1616).

► 28.12.2009r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dn. 14.12.2009r. w sprawie urzędowego sprawdzenia (Dz. U. nr 222, poz. 1757).

W/w akt prawny określa m.in. wykaz rodzajów podmiotów zwolnionych z obowiązku przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia oraz zakres i sposób przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia.

Ożywianie lotniska

I Jerzy Trudzik

W wyniku nowelizacji w dniu 10 lipca 2008 r. ustawy z 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia skarbu państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego, gmina miejska Biała Podlaska, podobnie jak wiele innych samorządów w Polsce, otrzymała możliwość przejęcia byłego lotniska wojskowego w formie darowizny od ministra skarbu.

Dlaczego skarb państwa chce oddać lotniska samorządom

Ustawodawcy chodziło o zwiększenie efektywności wykorzystania niepotrzebnych akurat armii lotnisk wojskowych. W uzasadnieniu podkreślono, iż powinny być one wykorzystane do rozwoju cywilnej infrastruktury lotniskowej, a tym samym lotnictwa cywilnego. Wykorzystanie już istniejących lotnisk powinno znacznie obniżyć koszty tworzenia sieci lotnisk cywilnych oraz korzystnie wpłynąć na rozwój gospodarczy i cywilizacyjny społeczności lokalnych, turystyki i zwiększyć zatrudnienie.

Rada Ministrów przyjęła 24 grudnia 2008 r. rozporządzenie w sprawie wykazu lotnisk wojskowych, które mogą być wykorzystane na potrzeby lotnictwa cywilnego. Część z nich po skorzystaniu z darowizny samorządy mogą przeznaczyć na dowolne cele inwestycyjne. Białskie lotnisko znalazło się w grupie tych, które muszą zachować swój lotniczy charakter.

Co rząd zaoferował miastu

W przypadku Białej Podlaskiej rozporządzenie z całego terenu lotniska obejmującego powierzchnię 619,2 ha przewidziało przekazanie miastu obszaru o powierzchni 327,1 ha. Składają się na to następujące elementy istniejącej infrastruktury: główny pas startowy, równoległy do niego pomocniczy pas startowy, trawiaste pasy bezpieczeństwa, drogi kołowania, płaszczyzny postojowe dla samolotów, po stronie południowej strzelnica dla samolotów bojowych oraz parking przy dawnym ośrodku rekreacyjnym „AK-pólko”. Obszar możliwy do przekazania miastu obejmuje jeszcze stary pas startowy. Do tego dochodzi droga kołowania łącząca zachodni skraj starego pasa z główną z płaszczyzną roboczą lotniska. Największy obiekt kubaturowy, to umiejscowiony po północnej stronie od płaszczyzn postojowych samolotów budynek portu lotniczego.

Faktycznie rozmiary liniowe przewidzianego do przekazania miastu obszaru są większe, niż by wskazywała na to jego powierzch-

nia. A to dlatego, że ok. 1/5 całego lotniska zajmują lasy. Jest to majątek skarbu państwa, zarządzany przez Lasy Państwowe.

Z 619,2 ha całego lotniska miasto otrzymało około połowę, tj. 327,10 ha. Jednak w rzeczywistości w zarządzie prezydenta znajdują się już dwie inne części lotniska o łącznej powierzchni 76,2 ha. Większa, położona w północno-wschodniej jego części, granicząca z torami kolejowymi. To teren nierówny, pozostały po wybieraniu piasku i żwiru. Druga, dużo mniejsza, ciągnie się wzdłuż ul. Łomaskiej, od budynku dawnego hotelu wojskowego tuż przy głównej bramie na lotnisko, aż do końca tej ulicy przy lotnisku. Podobnie jak w przypadku lasów, rozporządzenie Rady Ministrów nie przewiduje przekazania miastu w formie darowizny jeszcze innego fragmentu lotniska, o powierzchni 62,5 ha, od północno-zachodniej strony lotniska. Mieszczą się na nim najistotniejsze budowle, inne obiekty i urządzenia służące do obsługi samolotów: hangar, warsztaty remontowe, podziemne zbiorniki paliwa, garaże i budynki po warsztatach samochodowych.

Dzierżawa

Przejęcie nieruchomości nałożyło na miasto zobowiązania, których niespełnienie skutkować będzie odwołaniem darowizny. Odwołanie może nastąpić w przypadku: niepodjęcia w terminie 6 miesięcy od dnia nabycia nieruchomości czynności faktycznych lub prawnych zmierzających do założenia albo rozbudowy lotniska cywilnego użytku publicznego, wystąpienia w terminie 6 miesięcy od dnia nabycia nieruchomości nieusuwalnych przeszkód w wykorzystaniu nieruchomości w celu założenia albo rozbudowy lotniska cywilnego użytku publicznego, wykorzystania nabytej nieruchomości w innym celu niż założenie albo rozbudowa lotniska cywilnego użytku publicznego, jak i nierozpoczęcia eksploatacji lotniska cywilnego użytku publicznego w terminie 3 lat od dnia nabycia nieruchomości.

Władze miasta stanęły na stanowisku, iż założenie i użytkowanie lotniska należy powierzyć podmiotowi zewnętrznemu – przekazując mu nieruchomość w dzierżawę, na okres – jak tego chce ustawa o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego – nie krótszy niż 30 lat.

W wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej dzierżawcą białskiego lotniska na okres 35 lat została firma Cargo Hub Warszawa - Biała sp. z o.o.

Od wydawcy

Kwartalnik
CELNY

„Kwartalnik Celny” stanowi forum wymiany myśli dotyczącej szeroko rozumianych zagadnień związanych z cłem, podatkami, spedycją i transportem. I temu poświęcone są teksty drukowane na łamach pisma. Autorami są naukowcy - profesorowie ze Szkoły Głównej Handlowej, doktoranci z SGH i innych wyższych uczelni, wykładowcy Studium Celnego, specjaliści ze służby celnej, praktycy zajmujący się spedycją i transportem.

Kwartalnik służy propagowaniu przemian i procesów gospodarczych zachodzących w Polsce, Unii Europejskiej i świecie. Trafia do bibliotek najważniejszych polskich uczelni wyższych. Także do instytucji i organów oraz firm zajmujących się cłem, spedycją i transportem.

Redakcja

Edukacja Gospodarka Kultura Polityka Wywiady

TELEWIZJA MŁODYCH

Chcesz zaistnieć w internecie?
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY



Pierwsza w regionie telewizja internetowa

Zareklamuj się na www.interwizja.edu.pl

PODLASKA AGENCJA CONSUTINGOWA RECTUS-WOC Sp. z o.o.

PROWADZI

- Studium Celne
- Agencja Zatrudnienia
- Polsko - niemieckie Centrum
- Przedsiębiorczości
- Kursy: językowe, BHP, na AGENTÓW CELNYCH.



Biała Podlaska ul. Warszawska 14, p. 6
Tel./fax (83) 343 14 60,
www.rectus.edu.pl, e-mail: biuro@rectus.edu.pl



www.rectus.edu.pl; kwartalnik@rectus.edu.pl